

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ತ್ರಿಳಿ ಕನ್ನಡ

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಭಾಗ-2

ಐದನೆಯ ತರಗತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

೬ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೩.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪಾಠದ ಹೆಸರು	ಕೃತಿಕಾರರು	ಪು. ಸಂ.
ಭಾಗ - ೧ : ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತಾ ಪಾಠಗಳು			
ಇ	ಗುರುವಾದ ಜೇಡರಹುಳು	ಡಾ. ಸೀ. ಹೊಸಬೆಟ್ಟು	೦೧ - ೦೩
ಈ	ಆಸೆ	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	೦೪ - ೦೫
ಉ.	ಗಾಳಿಪಟ	ಸಂಪಾದಿತ	೦೬ - ೦೯
ಭಾಗ - ೨ : ಗದ್ಯ / ಪದ್ಯ ಪಾಠಗಳು			
೯	ಅಮ್ಮ (ಪದ್ಯ)	ಜಂಬಣ್ಣ ಅಮರಚಿಂತ	೧೦ - ೧೪
೧೦	ಧೀರಬಾಲಕ ನರೇಂದ್ರ (ಗದ್ಯ)	ಸಂಪಾದಿತ	೧೫ - ೨೦
೧೧	ಉದಯ ರಾಗ (ಪದ್ಯ)	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ	೨೧ - ೨೬
೧೨	ನರಿ-ದ್ರಾಕ್ಷಿ-ಟೊಮೇಟೋ (ಗದ್ಯ)	ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜರಾವ್	೨೭ - ೩೪
೧೩	ಮಗು - ಚಂದ - ಹರಕೆ (ಪದ್ಯ)	ಜಾನಪದ	೩೫ - ೩೮
೧೪	ಗಾಂಧೀಜಿ ಜೀವನದ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗಳು (ಗದ್ಯ)	ಉಮಾಶಂಕರ ಜೋಷಿ	೩೯ - ೪೪
೧೫	ಶ್ರವಣಕುಮಾರ (ಗದ್ಯ)	ಸಂಪಾದಿತ	೪೫ - ೪೯
೧೬	ಬಕಾಸುರನ ವಧೆ (ಗದ್ಯ)	ಸಂಪಾದಿತ	೫೦ - ೫೫
ಭಾಗ - ೩ : ಪೂರಕ ಓದು			
೩	ಭಾಷಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು-೧,೨,೩,೪ ಮತ್ತು ೫.		೫೬ - ೬೧
೪	ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು		೬೨ - ೬೨

(ಇ) ಗುರುವಾದ ಜೇಡರಹುಳು!

– ಡಾ. ಸೀ. ಹೊಸಬೆಟ್ಟು ಪುತ್ತೂರು.

ಸಾಧಕರಿಗೆ ಜೇಡರಹುಳು ಒಂದು ಜೀವಂತ ಪಾಠವಾಗಿದೆ. ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲತೆಗೆ ಜೇಡರಹುಳು ಒಂದು ಆದರ್ಶ. ಬಲೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಲವು ಬಾರಿ ಸೋಲುತ್ತದೆ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೊನೆಗೂ ಒಂದು ಬಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಯೇ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ವೈರಿಗಳಿಂದ ಸೋತುಹೋದ. ಸೋತ ಆತ ನಿರಾಶನಾದ. ಹಾಗೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ಜೇಡರಹುಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಆತ ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ!

ಜೇಡರಹುಳು ತನ್ನ ಬಲೆ ರಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಾರಿ ಸೋತಿತು. ಸೋತು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿತು. ಆದರೂ ಅದು ಸದ್ದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡು ಎಂಬಂತೆ ಆ ಜೇಡರ ಹುಳುವು ಎಡಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಬಲೆಯೊಂದನ್ನು ನೇಯ್ದೇಬಿಟ್ಟಿತು! ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಫಲತೆ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ರಾಜ ಕಂಡ. ಜೇಡರಹುಳುವೇ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಗುರುವಾಯಿತು. ಜೇಡರ ಹುಳು ಅವನಿಗೆ “ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡು, ಜಯ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಹೋರಾಡು, ನಿರಾಶನಾಗಬೇಡ” ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಜೇಡರಹುಳುವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಆ ರಾಜನೂ ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡಿದ, ಮತ್ತೆ ವೈರಿಗಳನ್ನೆದುರಿಸಿದ, ಹೋರಾಡಿದ. ಅಂತೂ ಕೊನೆಗೆ ಆತ ಜಯಶಾಲಿಯಾದ. ಜೇಡರ ಹುಳುವಿಗೆ ಆ ರಾಜ ಕೃತಜ್ಞನಾದ.

ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಗುರುಗಳಿದ್ದಾರೆ! ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಎಡೆಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ! ಗಾದೆಯೇ ಇದೆಯಲ್ಲ - ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಸಬಳ (ಕಬ್ಬಿಣದ ಹಾರೆ) ನುಂಗಬಹುದಂತೆ!.

ನೀತಿ: ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಗೆಲುವಿನ ಗುಟ್ಟು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಜೇಡರಹುಳು ಯಾವ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ?

.....

೨. ಜೇಡರಹುಳು ಬಲೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?

.....

೩. ಸೋತ ರಾಜನಿಗೆ ಜೇಡರಹುಳು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿತು?

.....

೪. 'ಗುರುವಾದ ಜೇಡರಹುಳು' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಗಾದೆ ಮಾತು ಯಾವುದು?

.....

೫. 'ಗುರುವಾದ ಜೇಡರಹುಳು' ಕಥೆಯಿಂದ ಯಾವ ನೀತಿ ಕಲಿಯುವಿರಿ?

.....

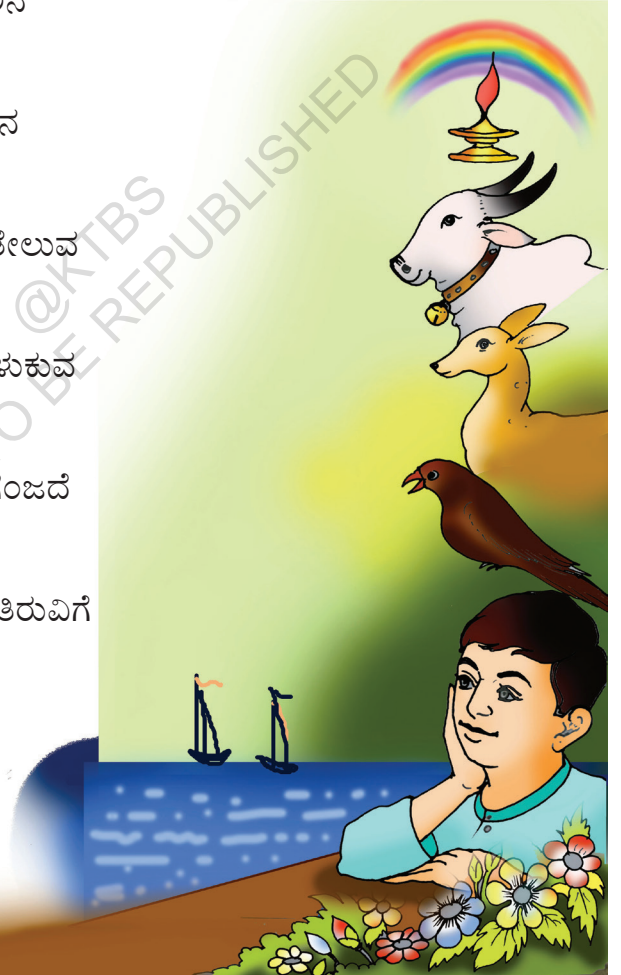

(ಈ) ಆಸೆ

(ಈ ಹಾಡನ್ನು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಭಿನಯದಿಂದ ಹೇಳಿರಿ)

—ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ.

ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡಿಗೆ ತಲೆದೂಗುವ ಹೂ
ನಾನಾಗುವ ಆಸೆ
ಹಸುವಿನ ಕೊರಳಿನ ಗೆಜ್ಜೆಯ ದನಿಯು
ನಾನಾಗುವ ಆಸೆ
ಹಬ್ಬದ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿನ
ಮುಗಿಲಾಗುವ ಆಸೆ
ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಜಿಂಕೆಯ ಕಣ್ಣಿನ
ಮಿಂಚಾಗುವ ಆಸೆ
ತೋಟದ ಕಂಪಿನ ಉಸಿರಲಿ ತೇಲುವ
ಜೇನಾಗುವ ಆಸೆ
ಕಡಲಿನ ನೀಲಿಯ ನೀರಲಿ ಬಳುಕುವ
ಮೀನಾಗುವ ಆಸೆ
ಸಿಡಿಲನು ಕಾರುವ ಬಿರುಮಳೆಗಂಜದೆ
ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಆಸೆ
ನಾಳೆಯ ಬದುಕಿನ ಇರುಳಿನ ತಿರುವಿಗೆ
ದೀಪವನಿಡುವಾಸೆ

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕವಿ ಯಾವ ಹಾಡಿಗೆ ತಲೆದೂಗಲು ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ?

.....

೨. ಕವಿ ಯಾವುದರ ದನಿಯಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ?

.....

೩. ಕವಿ ಜೇನಾಗಲು ಆಸೆಪಟ್ಟದ್ದು ಏಕೆ?

.....

೪. ಕವಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅಂಜದೆ ಮುನ್ನಡೆಯ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ?

.....

೫. 'ಆಸೆ' ಕವಿತೆ ಬರೆದ ಕವಿಯ ಹೆಸರೇನು?

.....

೬. ಕವಿಯಂತೆ ನೀವು ಏನಾಗಲು ಆಸೆ ಪಡುತ್ತೀರಿ?

.....

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು ಬಣ್ಣ ತುಂಬಿರಿ.

NOT TO BE REPRODUCED

ಊರ ಮುಂದಿನ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲರವವೋ ಕಲರವ. ಅವರ ನೋಟ ಆಗಸದ ಕಡೆಗೆ. ಅರೆರೆ! ಅದೋ ನೋಡಿ! ಮೇಲೆಕೆಳಗೆ ಲಾಗ ಹೊಡೆಯುವ ಚೆಲುವಿನ ತಾರೆಗಳು! ಪಟಪಟ ಗಾಳಿಪಟಗಳು. ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ಬಗೆಬಗೆಯ ಪಟಗಳಿವು, ಬುಗುಲಿ ಪಟ, ಹನುಮನ ಪಟ, ತಾರಾ ಪಟ, ಆಯತ ಪಟ, ಚೌಕದ ಪಟ, ಕೋಲ ಪಟ, ಗಾಳಿಯ ಪಟ, ಹಾವಿನ ಪಟ, ಹೀಗೆ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಹಾರುವ ಸರಣಿ ಪಟಗಳು.

ಆಗಸಕೆ ದಾಳಿಯಿಡುವ ಪಟಗಳೋ ನೂರಾರು. ರಂಗುಗಳೋ ಹಲವಾರು. ಕೆಂಪು, ಕೇಸರಿ, ಹಸಿರು, ನೀಲಿ, ಹಳದಿ ರಂಗುರಂಗಿನ ರಂಗೋಲಿ ಮೂಡಿಸಿವೆ. ಗಾಳಿಪಟಗಳ ರೂಪು-ರಂಗುಗಳು ಸಾವಿರ ತರಹ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ದಾರದ ಗಂಟು ಒಂದೇ ತರಹ. ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹಾರಲು ಪಟಗಳಿಗೆ ಬೇಕು ಬಾಲಂಗೋಚಿ. ಅದು ಸಮತೋಲನ ಬಾಲಂಗೋಚಿ.

ಆಗಸದಿ ಬಳುಕುವ ಈ ಪಟಗಳು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾವು ತರಲು ಆಗಸಕೆ ಹಾರಿದ ಬಾಲಹನುಮನಂತೆ ಕಾಣುವುವು. ಹಲವರಿಗೆ ನೀಲಿ ಸಾಗರದಲಿ ಈಜುವ ರಂಗುರಂಗಿನ ಮೀನುಗಳಾಗಿ ಕಾಣುವುವು. ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಮಾನವರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ರಾಯಭಾರಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುವುವು. ವಿಧವಿಧ ರಂಗು, ಬಗೆಬಗೆ ಆಕಾರದ ಪಟಗಳು, ನೀಲಿ ನಭಕೆ ರಂಗು ಬಳಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಆಟವಿದು. ಮೇಲಾಟದಲಿ ಸಂತಸಪಡುವ ತುಂಟಾಟವಿದು. ಮನ ಸೆಳೆಯುವ ನೋಟವಿದು.

ಪಟ ಹಾರಿಸಲು ಸುಳಿವ ಗಾಳಿಬೇಕು. ಅದು ಸುಂಟರಗಾಳಿಯಾದರೆ ಸಂಕಟವೋ ಸಂಕಟ. ಬಾಲಂಗೋಚಿ ಹರಿದರೆ ಗಿರಿಗಿರಿ ತಿರುತಿರುಗಿ ಗಿರಕಿ ಹೊಡೆಯುವವು. ಮೇಲೆ ಹಾರಲಾರದೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬರಲು ಹಟ ಹಿಡಿಯುವವು. ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿತೆಂದರೆ ದಾರ ಹರಿದು ಜಟಾಪಟ. ಮಕ್ಕಳು ಗಾಳಿಗೆ ಹಿಡಿಶಾಪ ಹಾಕುವರು. ಮರುಗಳಿಗೆ ಪಟ ಹಿಡಿಯಲು ಓಡುವರು. ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಮಾಳಿಗೆಗೆ ಜಿಗಿಯಲು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಆಗ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಗೋಳಾಟ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟ, ಪಾಲಕರಿಗೆ ಸಂಕಟ. ದಾರ ಹರಿದ ಪಟ ಹಿಡಿದರೆ, ಆಗ ನೋಡು ಸಂತಸದ ನೋಟ! ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಆನಂದದ ಕೂಟ.

* * * *

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮಕ್ಕಳು ಗಾಳಿಪಟ ಹಾರಿಸಲು ಎಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು?

.....

೨. ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಗಾಳಿಪಟಗಳು ಯಾವುವು?

.....

೨. ಗಾಳಿಪಟಗಳಿಗೆ ಬಾಲಂಗೋಚಿ ಏಕೆ ಬೇಕು?

.....

೪. ಗಾಳಿಪಟಗಳ ಬಾಲಂಗೋಚಿ ಹರಿದರೆ ಏನಾಗುವುದು?

.....

೫. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಗಾಳಿಪಟಗಳು ಜನರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು?

.....

.....

ಆ) ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿರಿ.

೧. ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಲಾಗ ಹೊಡೆಯುವ ಚೆಲುವಿನ ತಾರೆಗಳು! ಪಟಪಟ ಗಾಳಿಪಟಗಳು.

೨. ವಿಧವಿಧ ರಂಗು, ಬಗೆಬಗೆ ಆಕಾರದ ಪಟಗಳು, ನೀಲಿ ನಭಕೆ ರಂಗು ಬಳಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಆಟವಿದು. ಮೇಲಾಟದಲ್ಲಿ ಸಂತಸ ಪಡುವ ತುಂಟಾಟವಿದು. ಮನ ಸೆಳೆಯುವ ನೋಟವಿದು.

೩. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಗೋಳಾಟ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟ, ಪಾಲಕರಿಗೆ ಸಂಕಟ.

ಇ) ಇವುಗಳನ್ನು ಹಲವು ಸಲ ವೇಗವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿರಿ.

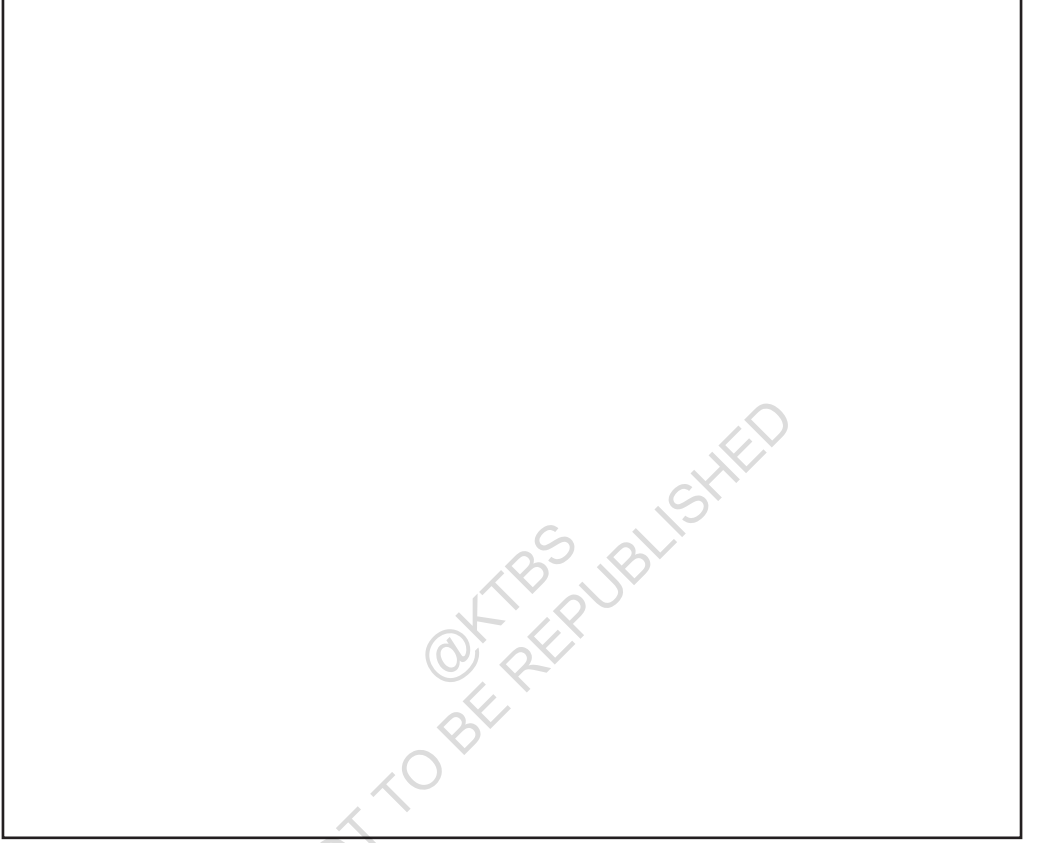
೧. ಕಾಗೆಪುಕ್ಕ, ಗುಬ್ಬಿಪುಕ್ಕ.

೨. ಅಶ್ವತ್ಥರಳೀ ಮರದ ಬುಡದ ತಳಿರೊಡೆದೆರೆಡಲೆಯಾಯ್ತು.

೩. ಕಸ್ತೂರಿರಂಗ ಕಿತ್ತೂರು ರಸ್ತೆಲಿ ಪಿಸ್ತೂಲೇಟ್ ತಿಂದ್ ಸತ್‌ಬಿದ್ದಿದ್ದಂತೆ.

೪. ತರಿಕೆರೆ ಏರಿಮ್ಯಾಲೆ ಮೂರುಕರಿ ಕುರಿಮರಿ.

ಈ) ಕೆಲಗೆ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗಾಳಿಪಟಗಳ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಿನ್ನ ನುಡಿಯ ಜೇನಿನಲಿ
ಎದೆಯ ಒಲುಮೆಯ ಸಿರಿಯಲಿ
ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಅನುರಾಗದಿ ನೀಡಿ
ಜೋಗುಳ ಹಾಡುವೆ ಲಾಲಿಯಲಿ

||೧||

ಮನೆಯ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲಿ
ಗುಟುಕಿಟ್ಟು ನಭಕೆ ಹಾರಲು ಕಲಿಸಿ
ತಪ್ಪು-ನೆಪ್ಪುಗಳ ಮರೆತು ಕರುಣೆಯಲಿ
ಊಟೆಯಂದದಿ ನೆಗೆನೆಗೆದು ಬರುವೆ ಅರಸಿ

||೨||

ಮಹಾತ್ಮನಿರಲಿ ಮಂಕನಿರಲಿ
ಜಗದೊಡೆಯನಾಗಲೆಂದು ಹರಸುವ ಮಾತೆ
ಗುರಿ ಮರೆತ ಬಾಳಿಗೆ ನೀ ದಿಕ್ಕೂಚಿ
ನೀ ಬರಿ ಅಮ್ಮಳ್ಳಲ್ಲ, ನಡೆದಾಡುವ ದೇವತೆ

||೩||

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಕವಿ ಜಂಬಣ್ಣ ಅಮರಚಿಂತ ಅವರು ೧೯೪೫ ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನಶೀಲ ಬರಹಗಾರರು. 'ಮುಂಜಾವಿನ ಕೊರಳು' ಇವರ ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನ. 'ಅಧೋ ಜಗತ್ತಿನ ಅಕಾವ್ಯ', 'ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅಕ್ಷರ', 'ಹರಿಯುವ ನದಿಗೆ ಮೈಯಲ್ಲ ಕಾಲು', 'ಗಜಲ್ ಮತ್ತು ರೂಬಾಯಿ' ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು.

ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿವೆ.

'ಅಮ್ಮ' ಪದ್ಯವನ್ನು 'ಸುದ್ದಿಮೂಲ' ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಕೇವಲ ಅಮ್ಮನಲ್ಲ. ಆಕೆ ದೇವತೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುತ್ತು ನೀಡಿ ಉಣಿಸಿ, ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ, ತನ್ನ ಮಗು ಜಾಣನಿರಲಿ ಅಥವಾ ದಡ್ಡನಿರಲಿ; ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುವಳು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಂತೆ ಇರುವಳು. ಇಂತಹ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬರಿ ಅಮ್ಮ ಅಲ್ಲ. ನಡೆದಾಡುವ ದೇವತೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಕವಿಗಳು.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅನುರಾಗ - ಪ್ರೀತಿ; ಪ್ರೇಮ; ವಾತ್ಸಲ್ಯ.

ಊಟ - ನೀರಿನ ಚಿಲುಮೆ; ನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆ.

ಗುಟುಕು - ಒಂದು ಸಲ ನುಂಗುವಷ್ಟು.

ತಪ್ಪನೆಷ್ಟು - ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳು

ನಭ - ಆಕಾಶ; ಆಗಸ.

ನೆಗೆ - ಹಾರು; ಜಿಗಿ.

ಸಿರಿ - ಸಂಪತ್ತು

ಅರಸಿ - ಹುಡುಕಿ

ಒಲುಮೆ - ಪ್ರೀತಿ; ಒಲವು.

ಜಗದೊಡೆಯ - ಪರಮಾತ್ಮ

ದಿಕ್ಕೂಚಿ - ದಿಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಯಂತ್ರ.

ನುಡಿ - ಮಾತು

ಮಾತೆ - ತಾಯಿ; ಅಮ್ಮ.

ಹರಸು - ಆಶೀರ್ವದಿಸು

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ತಾಯಿಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತುಂಬಿದೆ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?
೨. ತಾಯಿ ಜೋಗುಳವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ?
೩. ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ ಯಾವುದು?
೪. ಅಮ್ಮ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಾಗುವಳು?
೫. ಕವಿ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ?
೬. ಜಂಬಣ್ಣ ಅಮರಚಿಂತ ಅವರ ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಯಾವುದು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ತಾಯಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಲಾಲಿ ಹಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?
೨. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರಸಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ?
೩. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಏನೆಂದು ಹರಸುತ್ತಾಳೆ?

ಇ) ಕವಿತೆಯ ಈ ಸಾಲುಗಳ ಅರ್ಥ ಹೇಳಿರಿ.

೧. ಊಟಿಯಂದದಿ ನೆಗೆ ನೆಗೆದು ಬರುವೆ.
೨. ಮಹಾತ್ಮನಿರಲಿ ಮಂಕನಿರಲಿ, ಜಗದೊಡೆಯನಾಗಲೆಂದು ಹರಸುವ ಮಾತೆ.
೩. ಗುರಿ ಮರೆತ ಬಾಳಿಗೆ ನೀ ದಿಕ್ಕೂಚಿ.

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಗೆ 'ಬ' ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ' ಪಟ್ಟಿ	'ಬ' ಪಟ್ಟಿ	
ಅ) ನುಡಿ	೧) ನೆಗೆ	
ಆ) ಅನುರಾಗ	೨) ಆಕಾಶ	
ಇ) ಊಟಿ	೩) ಮಾತು	
ಈ) ನಭ	೪) ಪ್ರೀತಿ	
	೫) ನೀರಿನ ಚಿಲುಮೆ	

ಆ) ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅನುರಾಗ :.....
೨. ನಭ :.....
೩. ಗುಟುಕಿಡು :.....
೪. ಮಹಾತ್ಮ :.....
೫. ದಿಕ್ಕೂಚಿ :.....

ಇ) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯಿರಿ.

೧. ಅರಸು - ಹರಸು _____
೨. ಹಾಡು - ಆಡು _____
೩. ನಡೆ - ನುಡಿ _____
೪. ನಗೆ - ನೆಗೆ _____
೫. ಸಿರಿ - ಸೆರೆ _____
೬. ಮರೆ - ಮೊರೆ _____

ಈ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ರಾಗ x _____
೨. ಕರುಣೆ x _____
೩. ಒಡೆಯ x _____
೪. ಮೊದಲ x _____

ಉ) ಈ ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಾಕ್ಯದ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ.

೧. ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪು : ನನ್ನ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅಮ್ಮ ಕ್ಷಮಿಸುವಳು.
೨. ಅಡತಡೆ : ಅಡತಡೆ ಬಂದರೂ ಓದು ಮುಂದುವರಿಸುವೆನು.
೩. ಸುಳ್ಳು ಪೊಳ್ಳು : ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಪೊಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.
೪. ಹಾಲುಜೇನು : ಬದುಕು ಹಾಲುಜೇನಿನಂತೆ ಇರಬೇಕು.

ಪೂರಕ ಓದು :

ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆ. ಸಣ್ಣ ತರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿ. ಅದರಿಂದಲೇ ಆಕೆಯ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಅವನನ್ನು ಓದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ. ದೊಡ್ಡ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಳು. ಅವನ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳು. ತಾಯಿ ಮಗನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಳು. ಹರಕಲು ಸೀರೆ, ಬಡಕಲು ಶರೀರದ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅವಮಾನವಾದಂತಾಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಾರದಂತೆ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದ.

ದಿನಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಮಗ ದೊಡ್ಡವನಾದನು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿದ. ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟನು. ಅವನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತಾಯಿಯ ಮನೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಊರಿಗೆ ಬಂದ. ತಾಯಿ ಸತ್ತ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಮರುಗಿದ. ಸಾಯುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಸಿ ಮಗ ಬಂದರೆ ಕೊಡಲು ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ “ಮಗು ನೀನು ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕುರುಡ ಎಂದು ಕರೆಯಬಾರದೆಂದು ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ನನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದು ನಿನಗೆ ಹಾಕಲು ಹೇಳಿದೆ, ಅವರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆಗ ಸತ್ತ ನಂತರ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದ ಬೇರೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣನ್ನು ನಿನಗೆ ಕಸಿ ಮಾಡಿದರು. ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೊನೆ ಉಸಿರು ಇರುವವರೆಗೆ ದುಡಿದು ತೀರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರು ಚೆನ್ನಾಗಿರು. ಇದೆ ನನ್ನ ಹರಕೆ ಪತ್ರ.”

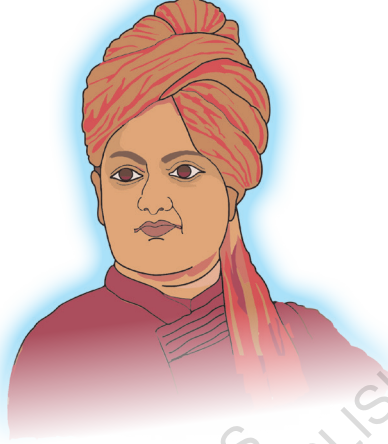
ಇದನ್ನು ಓದಿ ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿತು. ಇಂತಹ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿದನು.

ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಧೀರಬಾಲಕ ನರೇಂದ್ರ

- ಸಂಪಾದಿತ

ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಮೈ ಮೇಲೆ ಪರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮೇಲೆ ಹಾವೊಂದು ಹರಿದು ಹೋಯಿತು. ಅವನ ಗೆಳೆಯರು ನೋಡಿದರು. ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಓಡಿದರು. ತುಸು ಸಮಯದ ನಂತರ ಹುಡುಗರು ಓಡಿ ಬಂದರು. ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಹಾವು ಹರಿದಾಡಿದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹುಡುಗ ಭಯಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು “ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದನು.

ಈ ಹುಡುಗನ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೋಟವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರವಿತ್ತು. ಅವನು ಮತ್ತು ಅವನ ಗೆಳೆಯರು ಆ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಂಬೆಯಿಂದ ಕೊಂಬೆಗೆ ಹಾರುತ್ತಾ, ಕೂಗುತ್ತಾ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಾಲಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಅವನು “ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಭೂತ ಇದೆ. ನೀವು ಈಗಲೇ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ” ಎಂದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬಾಲಕರು ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಈ ಹುಡುಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ. ಭಯದ ಬದಲು ಭೂತದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಕುತೂಹಲ. ಕೊಂಬೆಯಿಂದ ಕೊಂಬೆಗೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಾ ಭೂತವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಭೂತ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾದು ಕಾದು ನಿರಾಶನಾದ. ಇದು ಹುಡುಗರನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಉಪಾಯ ಎಂದು ಅರಿತನು. ಕೂಡಲೇ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಕರೆದನು. ಇಂತಹ ಭಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದನು. ಇವನಾರು ಗೊತ್ತೇ? ಇವನೇ ನರೇಂದ್ರ.

ಇವರು ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಎಂದು ಅವರು ಹೆಸರಿಸಿದರು. ಇವರೊಮ್ಮೆ ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಯರ್‌ಸನ್ ಎಂಬುವವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತಾಗ ಡಾಯರ್‌ಸನ್ ಬಂದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಓದಿನ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಪುಸ್ತಕದ ನೂರಾರು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಅದರಂತೆ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಡಾಯರ್‌ಸನ್ ಬೆರಗಾದರು. “ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?” ಎಂದರು. “ಇದೆಲ್ಲ ಓದುವಾಗಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ಕೆಂಡವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದರು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರು ದೇಶದ ತುಂಬ ಸುತ್ತಿದರು. ಜನರ ಕಷ್ಟ ಅರಿತರು. ‘ಏಳಿ ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿರಿ! ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲದಿರಿ’, ‘ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನ; ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಮರಣ’ ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

* * * *

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅರಿ - ತಿಳಿ
ಏಕಾಗ್ರತೆ - ತದೇಕಚಿತ್ತತೆ.
ಕುತೂಹಲ - ತವಕ; ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸಕ್ತಿ.
ಗುಂಗು - ತಲ್ಲೀನತೆ; ಮುಳುಗುವಿಕೆ.
ತಂಟೆ - ಗೋಜು; ಉಪದ್ರವ.
ಪರಿವೆ - ಅರಿವು
ಮಾಲಿ - ತೋಟ ಕಾಯುವವನು.

ಉಪಾಯ - ಯುಕ್ತಿ
ಕೆಂಡ - ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಇದ್ದಿಲು.
ಗಮನಿಸು - ಲಕ್ಷಿಸು
ಚಿಂತನೆ - ಯೋಚನೆ; ಧ್ಯಾನ.
ದೌರ್ಬಲ್ಯ - ಬಲಹೀನವಾದ.
ಬೆರಗು - ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡು
ಸಿದ್ಧ - ಸಮರ್ಥ

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಾಲಕ ನರೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಏನು ಹರಿದು ಹೋಯಿತು?
೨. ನರೇಂದ್ರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾಗಿ ಕಾದನು?
೩. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ನರೇಂದ್ರನನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರು?

೪. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದೇಶವೇನು?

೫. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಜನರ ಕಷ್ಟ ಹೇಗೆ ಅರಿತರು?

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಾಲಕ ನರೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಹಾವು ಹರಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಯಾವುದು?

೨. ತೋಟದ ಮಾಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?

೩. ಡಾಯರ್‌ಸನ್‌ನು ಏಕೆ ಬೆರಗಾದರು?

೪. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನರೇಂದ್ರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

೫. ಭೂತದ ಬಗೆಗೆ ನರೇಂದ್ರನ ವಿಚಾರಗಳೇನು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿರಿ.

೧. “ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.”

೨. “ಭಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಬಾರದು.”

೩. “ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?”

೪. “ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನ; ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಮರಣ.”

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಿದ್ಧನಾಗು :

೨. ಏಕಾಗ್ರತೆ :

೩. ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ :

೪. ಕುತೂಹಲ :

೫. ಉಪಾಯ :

ಆ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನರೇಂದ್ರನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮೈಮೇಲೆ ಹಾವು ಹರಿದಾಡಿತು.

ಅ) ಧ್ಯಾನ

ಬ) ಊಟ

ಕ) ಸ್ನಾನ

ಡ) ನಿದ್ರೆ

೨. ನರೇಂದ್ರನಿಗೆ ಭೂತದ ಬಗೆಗೆ ಇತ್ತು.

ಅ) ಅಂಜಿಕೆ

ಬ) ಕುತೂಹಲ

ಕ) ಗೌರವ

ಡ) ಭಯ

೩. ನರೇಂದ್ರನು ನಾನು ಉರಿವ ಕೆಂಡವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲಿಟ್ಟರೂ
ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದನು.

ಅ) ಓದುವಾಗ

ಬ) ಬರೆಯುವಾಗ

ಕ) ಮಾತಾಡುವಾಗ

ಡ) ಕೇಳುವಾಗ

೪. ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನ; ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ

ಅ) ಜನನ

ಬ) ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ

ಕ) ಮರಣ

ಡ) ಮುಕ್ತಿ

ಇ) ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಭಯ x ಅಭಯ

೧. ಕಷ್ಟ x

೨. ಜನನ x

೩. ಕೀರ್ತಿ x

೪. ಆಸೆ x

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ = ಕಣ್ಣು + ಮುಚ್ಚಿ

೧. ಹಾವೊಂದು = ...

೨. ನರೇಂದ್ರ = ...

೩. ನೂರಾರು = ...

೪. ಹೀಗೆಂದರು = ...

ಉ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಶುದ್ಧ ಪದವನ್ನು ಸರಿ ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಿರಿ.

೧. ಹಾವು	-	ಆವು
೨. ಓಡು	-	ಹೋಡು
೩. ಹುಡುಗ	-	ಉಡುಗ
೪. ಬಾರಥ	-	ಭಾರತ
೫. ಅಧಿತಿ	-	ಅತಿಥಿ

ಪೂರಕ ಓದು :

(ಈ ಹಾಡನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹಾಡಿರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕರುಣೆಯ ಕಂದ
ವಿಶ್ವನಾಥದತ್ತರ ಪುತ್ರನು ಅಂದ
ಪರಮಹಂಸರ ಶಿಷ್ಯನು ನರೇಂದ್ರ
ಭಾರತ ಮಾತೆಗೆ ಕೀರುತಿ ತಂದ
ಚಿಕಾಗೋ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ
ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಸಾರಿದ
ಮಾನವೀಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ
ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಾದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕಂದ
ಏಳಿರಿ, ಎದ್ದೇಳಿರಿ ಎಂದು ಧ್ವನಿಸಿದ
ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಿದ
ನವಭಾರತ ಕಟ್ಟಲು ಕಹಳೆ ಉದಿದ
ಭಾರತಾಂಬೆಯ ವೀರ ವಿವೇಕಾನಂದ

- ಎಂ.ಜೆ. ದೇಶಪಾಂಡೆ

ಊ. ಀ ಕೆಲಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಢಾತುಗಲಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಾಲಕ ನರೇಂದ್ರನ ಜೀವನದಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಲಾವು?

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಪದ್ಯ - ೧೧

ಉದಯ ರಾಗ

- ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ

ಮೂಡುವನು ರವಿ ಮೂಡುವನು
ಕತ್ತಲೊಡನೆ ಜಗಲಾಡುವನು
ಮೂಡಣ ರಂಗಸ್ಥಳದಲಿ ನೆತ್ತರು
ಮಾಡುವನು ಕುಣಿದಾಡುವನು.

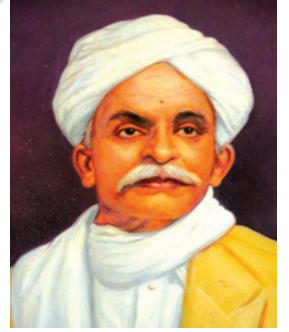
ಬಂಗಾರದ ಚೆಲು ಬಿಸಿಲ ಕಿರೀಟದ
ಶೃಂಗಾರದ ತಲೆ ಎತ್ತುವನು,
ತೆಂಗಿನ ಕಂಗಿನ ತಾಳೆಯ ಬಾಳೆಯ
ಅಂಗಕೆ ರಂಗನು ಮೆತ್ತುವನು.

ಮಾಡಿನ ಹುಲ್ಲಲಿ ಚಿನ್ನದ ಗೆರೆಯನು
ಎಳೆಯುವನು, ರವಿ ಎಳೆಯುವನು;
ಕೂಡಲ ಕೋಣೆಯ ಕತ್ತಲೆ ಕೊಳೆಯನು
ತೊಳೆಯುವನು, ರವಿ ಹೊಳೆಯುವನು.

ಏರುವನು ರವಿ ಏರುವನು
ಬಾನೊಳು ಸಣ್ಣಗೆ ತೋರುವನು
ಏರಿದವನು ಚಿಕ್ಕವನಿರಬೇಕೆಲೆ
ಎಂಬಾ ಮಾತನು ಸಾರುವನು.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಪಂಜೆ ಗ್ರಾಮದವರು. ಇವರು ೨೪ ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮೭೪ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನವೋದಯ ಕಾಲದ ಕವಿಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು 'ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು', 'ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿಯಾಟ', 'ನಾಗರಹಾವು', 'ಕೊಕ್ಕೊಕೊ ಕೋಳಿ', 'ಗುಡುಗುಡು ಗುಮ್ಮಟದೇವ', 'ಕೋಟಿ ಚನ್ನಯ್ಯ', 'ಇಲಿಗಳ ಥಕ ಥೈ' ಇತ್ಯಾದಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ೧೯೩೭ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೫ ರಂದು ದೈವಾಧೀನರಾದರು.

ಕವಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸೊಬಗನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕತ್ತಲೊಡನೆ ರವಿ ಜಗಳಾಡುವನು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರ್ಯ ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಕಿರೀಟ ಧರಿಸಿ ಉದಯಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಕಿರಣಗಳ ಸುಂದರತೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರವಿ ಕತ್ತಲನ್ನು ಕಳೆದಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಮಾನವನ ಮನದ ಕತ್ತಲನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಂಗ - ದೇಹದ ಭಾಗ.

ಕಂಗು - ಅಡಿಕೆ

ಕೂಡಲ ಕೋಣೆ - ಪಡಸಾಲೆ; ಮೊಗಸಾಲೆ.

ಚಿನ್ನದ - ಬಂಗಾರದ

ಬಾನು - ಆಕಾಶ

ಮೂಡಣ - ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕು

ರಂಗಸ್ಥಳ - ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ಥಳ.

ಶೃಂಗಾರ - ನವರಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಎಳೆಯವ - ಚಿಕ್ಕವ; ಸಣ್ಣವ.

ಕಿರೀಟ - ಮುಕುಟ

ಕೊಳೆ - ಹೊಲಸು; ಕಸ.

ನೆತ್ತರು - ರಕ್ತ

ಮಾಡಿನ - ಛಾವಣಿಯ; ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ.

ಮೆತ್ತು - ಹಚ್ಚು; ಬಳಿ.

ರಂಗು - ಬಣ್ಣ

ಸಾರು - ಹೇಳು

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರವಿ ಮೂಡುವಾಗ ಯಾರೊಡನೆ ಜಗಳಾಡುವನು?
೨. ರವಿ ಎಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುವನು?
೩. ರವಿ ಏನನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಶೃಂಗಾರದ ತಲೆ ಎತ್ತುವನು?
೪. ರವಿ ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ರಂಗನು ಮೆತ್ತುವನು?
೫. ಚಿನ್ನದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವ ರವಿ ಹೇಗಿರುತ್ತಾನೆ?
೬. ರವಿ ಬಾನೊಳು ಸಣ್ಣಗೆ ಕಾಣುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮೂಡಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ರವಿ ಉದಯಿಸುವುದನ್ನು ಕವಿ ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?
೨. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ರಂಗನ್ನು ಕವಿ ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?
೩. ಎಳೆಯ ರವಿ ಕೂಡಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇನು?
೪. ಮೇಲಕೇರಿದ ರವಿ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಇ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ರವಿ ಕತ್ತಲೊಡನೆ

ಅ) ಕುಣಿದಾಡುವನು	ಬ) ನಡೆದಾಡುವನು
ಕ) ಮೆರೆದಾಡುವನು	ಡ) ಜಗಳಾಡುವನು

೨. ರವಿ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆತ್ತರು ಮಾಡುವನು.

ಅ) ಮೂಡಣ	ಬ) ಪಡುವಣ
ಕ) ತೆಂಕಣ	ಡ) ಬಡಗಣ

೩. 'ತೆಂಗಿನ ಕಂಗಿನ' ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಅ) ತೆಂಗು-ಅಡಿಕೆ	ಬ) ತೆಂಗು-ಬಾಳೆ
ಕ) ತೆಂಗು-ಕಾಯಿ	ಡ) ತೆಂಗು-ಮಾವು

೪. ರವಿ, ಏರಿದವನು ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನು ಸಾರುವನು.

ಅ) ದೊಡ್ಡವ	ಬ) ಗಟ್ಟಿಗ
ಕ) ಮೆತ್ತಗೆ	ಡ) ಚಿಕ್ಕವ

೫. ಬಾನೊಳು ಏರಿದ ರವಿ ತೋರುವನು.

ಅ) ಸಣ್ಣಗೆ	ಬ) ಬೆಳ್ಳಗೆ
ಕ) ನುಣ್ಣಗೆ	ಡ) ತಣ್ಣಗೆ

ಈ) 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಗೆ 'ಬ' ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ' ಪಟ್ಟಿ

'ಬ' ಪಟ್ಟಿ

ಅ) ಕತ್ತಲೊಡನೆ	೧) ಸಣ್ಣಗೆ ತೋರುವನು	
ಆ) ಶೃಂಗಾರದ	೨) ಎಳೆಯುವನು	
ಇ) ಅಂಗಕೆ	೩) ಜಗಳಾಡುವನು	
ಈ) ಚಿನ್ನದ ಗೆರೆಯನು	೪) ರಂಗನು ಮೆತ್ತುವನು	
ಉ) ಬಾನೊಳು	೫) ತಲೆ ಎತ್ತುವನು	

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮೂಡಣ :
೨. ಕುಣಿದಾಡು :
೩. ಮೆತ್ತು :
೪. ಏರು :
೫. ಸಾರು :

ಆ) ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಶಬ್ದಕೋಶ ನೋಡಿ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ರವಿ
೨. ಮೂಡಣ
೩. ಕಿರೀಟ
೪. ನೆತ್ತರು
೫. ಬಾನು

ಇ) 'ಉದಯರಾಗ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ :	ರವಿ	-	ಕವಿ
		-	
		-	
		-	
		-	

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಕತ್ತಲೊಡನೆ = ಕತ್ತಲು + ಒಡನೆ

೧. ಜಗಳವಾಡು = ... + ...
೨. ಕುಣಿದಾಡು = ... + ...
೩. ಚಿಕ್ಕವನಿರಬೇಕು = ... + ...

ಉ) ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ಪದವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಸಾರು, ಹೇಳು, ಕೇಳು, ನುಡಿ.

(ಕೇಳು)

೧. ಸೂರ್ಯ, ರವಿ, ಚಂದ್ರ, ದಿನಕರ.

(.....)

೨. ಕಿರೀಟ, ಹಾರ, ರುಮಾಲು, ಮುಕುಟ.

(.....)

೩. ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಚಿನ್ನ, ಸ್ವರ್ಣ.

(.....)

೪. ಆಕಾಶ, ಮೋಡ, ಬಾನು, ನಭ.

(.....)

ಊ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

೧. ಮೂಡಣ - ಮೂಡುವ

.....

.....

೨. ಎಳೆಯುವ - ಎಳೆಯವ

.....

.....

೩. ಬಂಗಾರ - ಶೃಂಗಾರ

.....

.....

೪. ತೊಳೆ - ಹೊಳೆ

.....

.....

ಪೂರಕ ಓದು

ಮುಂಗೋಳಿ ಕೂಗ್ಯಾವು ಮೂಡು ಕೆಂಪೇರ್ಯವು

ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನಯ್ಯ ರಥವೇರಿ । ಬರುವಾಗ

ನಾವೆದ್ದು ಕೈಯ ಮುಗಿದೇವು ॥

ಸೂರ್ಯೋದಯದ ವರ್ಣ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗದ ಕವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ಕವಿಗಳು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರೇ, ಬರೆದವರೇ! ಅಂತೆಯೇ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿಗಂತ ಕೆಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕವಿ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯದೇ ಅರ್ಥಗಳಿರುತ್ತವೆ. 'ಎಲವೋ ಮಾನವ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಅಮೂಲ್ಯ ದಿನವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲ' ಎಂದು ರವಿ ಕೆಂಪಗೆ ಮುಖಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಪದಿಂದ ಪಡುವಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗಂತ ಕೆಂಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸುವುದುಂಟು.

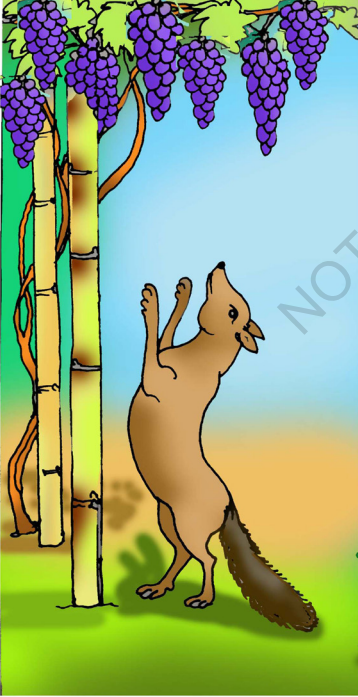
ನರಿ-ದ್ರಾಕ್ಷಿ-ಟೋಮೇಟೋ

-ಎಂ. ಜಿ. ನಾಗರಾಜರಾವ್

ಒಂದು ದಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ರಾಮುವನ್ನು ಕೇಳಿದರು “ನಿನಗೆ ‘ನರಿ-ದ್ರಾಕ್ಷಿ’ ಕತೆ ಗೊತ್ತಾ?” ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಮು, “ಅದೇ, ಒಂದು ನರಿ, ಕೈಗೆಟುಕದ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹುಳಿ ಎಂದು ಹಿಯಾಳಿಸಿದ ಕತೆ ಅಲ್ಲವಾ?” ಉತ್ತರಿಸಿದ. ಗುರುಗಳು, “ಹೌದು, ಅದೇ ಕತೆ. ನೀನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀಯೋ ಹೇಳು” ಎಂದರು. ರಾಮು ಕತೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

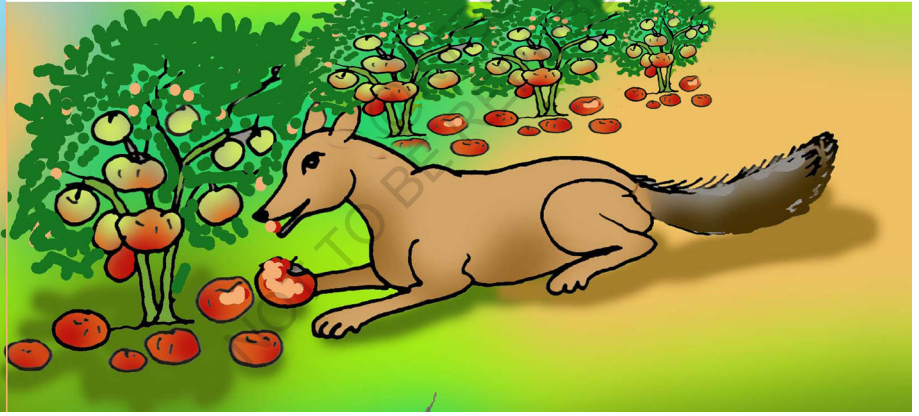
ಹಸಿದಿದ್ದ ಒಂದು ನರಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಒಂದು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದರು. ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿದಿರುಗಳ ಹಂದರಗಳ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದರು.

ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸವತ್ತಾದ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲುಗಳಾಗಿ ನೇತು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನರಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿತು; ಅವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಬಯಕೆ ಮೂಡಿತು. ಆದರೆ ಯಾವ ಗೊಂಚಲೂ ಬಾಯಿಗೆ ಎಟುಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನರಿ ನೆಗೆದು ನೆಗೆದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ದೂರದಿಂದ ಓಡಿಬಂದು ಹಾರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು. ಅದೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ನರಿ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹಾಕುತ್ತಾ ಅದು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿತು. “ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ಹುಳಿ ಇರುತ್ತವೆ, ಇವನ್ನು ತಿಂದರೆ ನಾಲಿಗೆ ಕೆಡುತ್ತೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ರೋಗವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ್ಣುಗಳು ಕೈಗೆ ಎಟುಕದೆ ಹೋದದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು.” ಆದರೆ ಆ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ರುಚಿಕರವಾಗಿದ್ದವು. ಪುಷ್ಟಿಕರವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ “ಎಟುಕದ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹುಳಿ” ಎಂಬ ಗಾದೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಗುರುಗಳು ರಾಮುವಿನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ, “ಹೌದು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು. ಆಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ರೀಟ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೇಳಿದಳು “ಗುರುಗಳೇ, ನರಿ ಹಸಿದಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿತು?”

ಗುರುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾ ನುಡಿದರು “ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಅದು ಏನು ಮಾಡಿರಬಹುದು? ಊಹಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ.” ಆಗ ರೀಟ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದಳು “ಆ ನರಿ ಹಸಿದಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಎಟುಕಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅದು ಕೈಗೆ ಎಟುಕುವ ಹಣ್ಣನ್ನೇ ತಿಂದಿರಬೇಕು. ಅಂಥ ಹಣ್ಣು ಯಾವುದಿರಬಹುದು? ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಹಾಂ! ಟೋಮೇಟೋ ಆಗಬಹುದು. ನರಿ ಮುಂದೆ ಹೋಯಿತು; ಅದಕ್ಕೆ ಟೋಮೇಟೋ ಗಿಡಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಹಣ್ಣುಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಪೂರ್ತಿ ಹಣ್ಣಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಧ ಹಣ್ಣು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಾಯಿ, ಕಳಿತು ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಅವು ನರಿಗೆ ಎಟುಕುತ್ತಿದ್ದವು. ನರಿ ಅವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ತಿಂದು ತೇಗಿತು. ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣನ್ನೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ!”

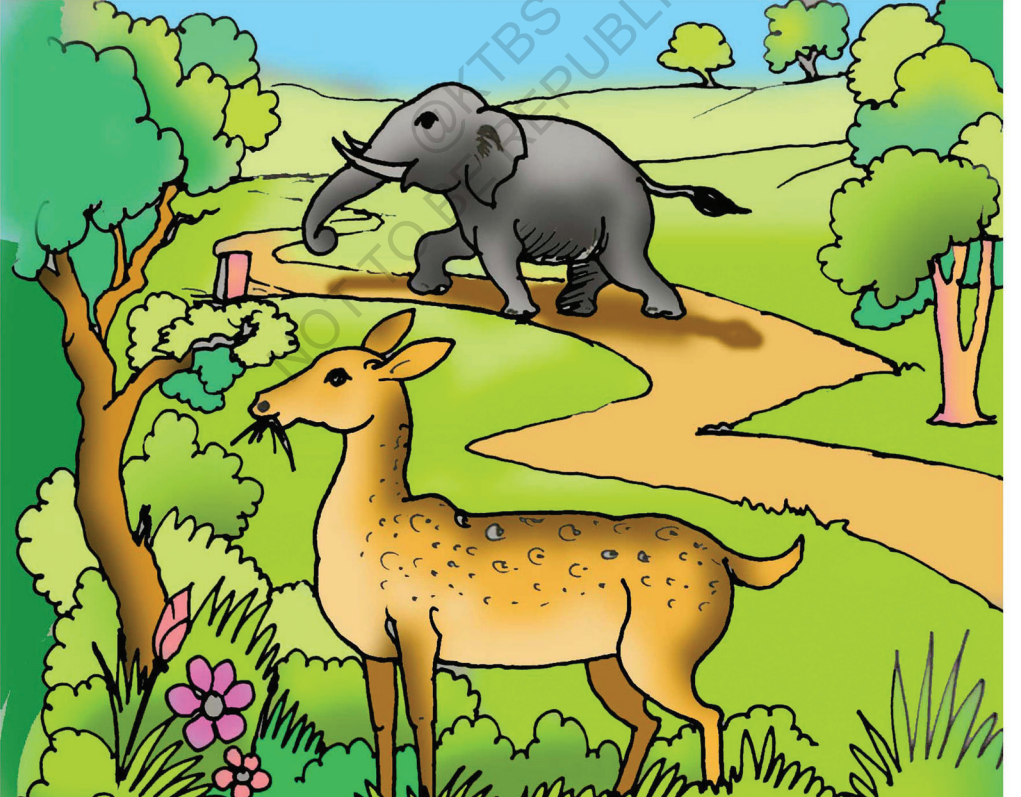
ಗುರುಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು, “ಆಗ ನರಿ ಏನೆಂದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು?”

ರಾಮು ಹೇಳಿದ, “ಆಗ ಅದು, ಈ ಹಣ್ಣುಗಳು ಅಮೃತ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇವೆ. ಇವು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯವು ಎಂದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು.” ಗುರುಗಳು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. “ಹೌದು, ನಿನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು, ‘ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟಗಿಂತ, ಕೈಯೊಳಗಿನ ದಂಟೇ ಮೇಲು’, ‘ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದೇ ಪಂಚಾಮೃತ’ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜಾಣತನವಿದೆ ಎಂದು ಕತೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು. ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು.

ಅವುಗಳ ಹೂರಣವನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಳಸತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕೇಳಿದ ಕತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಂಥವೇ ಕತೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.”

ರೀಟ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೇಳಿದಳು. “ಗುರುಗಳೇ, ಈಗ ಹೇಳಿದ ಕತೆ ನಾವು ಕೇಳಿದ ಕತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನು ಅಂಥದೇ ಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ರೀತಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿರಿ.” ಆಗ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು, “ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಕತೆ, ಅದು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಹೇಳು.”

ರೀಟ ಹೇಳಿದಳು, “ಆಮೆ-ಮೊಲದ ಕತೆ ಆಗಬಹುದು. ಮೊಲ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುವ ಪ್ರಾಣಿ. ಆಮೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿ. ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೊಲವೇ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಆದರೆ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಆಮೆ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದೇ ವಿಶೇಷ. ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕತೆ ಹೀಗಿದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದರೆ

ಜಿಂಕೆ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದರೆ ಆನೆ. ಆನೆಯ ನಡಿಗೆ ಮಂದ, ಗಜಗಮನ ಎನ್ನುತ್ತೇವಲ್ಲ! ಒಮ್ಮೆ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆದರೆ ಹೇಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಕತೆ. ಒಂದು ಸಲ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಜಿಂಕೆ ಲೀಲಾಚಾಲವಾಗಿ ಓಡಿತು. ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಹಸಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸವಿಯಬೇಕೆಂಬ ಚಪಲ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ನಿಂತು ಆನಂದವಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿತು. ಆನೆ ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಜಿಂಕೆ ತಿನ್ನುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆನೆ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ ತನ್ನ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗಿತು. ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಅದು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನಬೇಕೆನಿಸಿದರೂ ಅದು ಚಪಲಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆನೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಜಿಂಕೆಗೆ ಸೋಲು, ಆನೆಗೆ ಗೆಲುವು!”

ಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರುಗಳು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ರೀಟಾಳ ಬೆನ್ನುತಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು, “ರಾಮು ನೀನು ಈಗ ಇದರ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ರಾಮು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೇಳಿದ, “ನಾವು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಧ್ಯಾನ-ಧ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕಡೆಗೇ ಇರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು.” ಗುರುಗಳು “ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ” ಎಂದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ, “ಗುರುಗಳೇ ನೀವು ದಿನಾ ಇಂಥ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತೆ.”

ಗುರುಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, “ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆಯೇ? ಖಂಡಿತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ದೊಡ್ಡ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಆ ಕತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಥವಾ ಓದಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು, ಅಂತಹ ಇನ್ನಿತರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುತ್ತೀರಿ, ವಿವೇಕಿಗಳಾಗುತ್ತೀರಿ, ಸಜ್ಜನರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಯೂ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಿಡಿತವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆ ವಿದ್ಯಾಗಣಪತಿಯು ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ-ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ.”

* * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ನಾಗರಾಜರಾವ್ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು. ಇವರು ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಚುರುಕು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದ ನೀಡುವ ಹಲವಾರು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ನರಿ-ದ್ರಾಕ್ಷಿ-ಟೋಮೇಟೋ' ಕತೆಯನ್ನು ಅವರ 'ಚಿಕ್ಕ-ದೊಡ್ಡ ಕತೆಗಳು' ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಮೃತ - ಹಾಲು

ಗಜ - ಆನೆ

ಗ್ರಹಿಸು - ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊ; ತಿಳಿದುಕೊ.

ನೀರೂರು - ಆಸೆ ಉಂಟಾಗು.

ಪುಷ್ಟಿ - ಶಕ್ತಿ; ಬೆಳವಣಿಗೆ.

ಲೀಲಾಚಾಲ - ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದುದು.

ಸೊಂಪು - ಸೊಗಸು; ಕಾಂತಿ.

ಹೀಯಾಳಿಸು - ನಿಂದಿಸು; ತೆಗಳ.

ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು - ಜೀವನೋಪಾಯ

ಕೈಗೆಟುಕದ - ಕೈಗೆ ಸಿಗದ

ಗಜಗಮನ - ನಿಧಾನವಾದ ನಡೆ

ಧ್ಯಾಸ - ನೆನಪು; ಜ್ಞಾಪನ; ಸ್ಮೃತಿ.

ಪಂಚಾಮೃತ - ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ,

ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಗಳ ಮಿಶ್ರಣ.

ವಿಕಾಸ - ಅರಳು; ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳು.

ಹಂದರ - ಚಪ್ಪರ

ಹೂರಣ - ಕಡುಬಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಬೆಲ್ಲ ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಿಶ್ರಣ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಮು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕತೆ ಯಾವುದು?

೨. ಹಸಿದಿದ್ದ ನರಿ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು?

೩. ನರಿ-ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕತೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಗಾದೆ ಮಾತು ಯಾವುದು?

೪. ನರಿಗೆ ಎಟುಕಿದ ಟೋಮೇಟೋ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವು?

೫. ಆಮೆ ಮೊಲದ ಕತೆಯ ನೀತಿ ಏನು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಗೊಂಚಲು ಸಿಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ನರಿಯು ಏನೆಂದುಕೊಂಡಿತು?
೨. ರೀಟ ನರಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕತೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಳು?
೩. ನರಿ ಟೊಮೇಟೋ ಕತೆಯ ನೀತಿ ಏನು?
೪. ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು?
೫. ರೀಟ ಹೇಳಿದ ಆನೆ ಜಿಂಕೆ ಕತೆಯ ವಿಶೇಷವೇನು?
೬. ಕತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿರಿ.

೧. ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ಹುಳಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ತಿಂದರೆ ನಾಲಗೆ ಕೆಡುತ್ತದೆ.
೨. ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಅದು ಏನು ಮಾಡಿರಬಹುದು?
೩. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುತ್ತೀರಿ, ವಿವೇಕಿಗಳಾಗುತ್ತೀರಿ, ಸಜ್ಜನರಾಗುತ್ತೀರಿ.

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನಿರಾಸೆ	x	_____
೨. ಅಮೃತ	x	_____
೩. ತೃಪ್ತಿ	x	_____
೪. ಹೊರನೋಟ	x	_____
೫. ಪ್ರಯೋಜನ	x	_____
೬. ಸಜ್ಜನ	x	_____
೭. ವಿವೇಕಿ	x	_____

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

೧. ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟೆಗಿಂತ, ... ದಂಟೇ ಮೇಲು.

೨. ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದೇ

೩. ಎಟುಕದ ದ್ರಾಕ್ಷೆ

ಇ) ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲು

೧.

೨.

೩.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನೀರೂರು :

೨. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸು :

೩. ಲೀಲಾಜಾಲ :

೪. ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ :

೫. ಸಜ್ಜನ :

೬. ಆಕರ್ಷಣೆ :

ಉ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

೧. ಕೈಗೆಟುಕು = ಕೈಗೆ + ಎಟುಕು

೨. ಪಂಚಾಮೃತ = ಪಂಚ + ಅಮೃತ

೩. ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ = ಕನ್ನಡಿ + ಒಳಗಿನ

೪. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ = ವಿದ್ಯಾ + ಅರ್ಥಿ

೫. ಸಜ್ಜನ = ಸತ್ + ಜನ

ಪೂರಕ ಓದು :

(ಈ ಹಾಡನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹಾಡಿ ನಲಿಯಿರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.)

ಇಲಿಯ ಸಹಾಯ

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಡಿತ್ತು
ಕಾಡಲಿ ಸಿಂಹ ಒಂದಿತ್ತು
ಮರದಡಿ ತಾನು ಮಲಗಿತ್ತು
ಮೈಮೇಲೆ ಇಲಿಯು ಕುಳಿತಿತ್ತು || ೧ ||

ಸಿಂಹಕೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು
ಗಪ್ಪನೆ ಇಲಿಯ ಹಿಡಿದಿತ್ತು
ಕ್ಷಮಿಸು ಸಿಂಹ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು
ಮುಂದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ
ದೈನ್ಯದಿ ಇಲಿಯು ಕೇಳಿತ್ತು || ೨ ||

ಗಹಗಹಿಸಿ ಸಿಂಹ ನಕ್ಕಿತ್ತು
ನಿನ್ನ ಸಹಾಯ ನನಗಂತು?
ಹೋಗಲೇ ಪುಟ್ಟ ಬದುಕಿಕೋ
ಜಂಭದಿ ಸಿಂಹ ಕಳಿಸಿತ್ತು || ೩ ||

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಹ ಮಲಗಿತ್ತು
ಬಲೆಯಲಿ ಅದು ಸಿಲುಕಿತ್ತು
ತಕ್ಷಣ ಇಲಿಯು ಬಂದಿತ್ತು
ಹಲ್ಲಲಿ ಬಲೆಯ ಕಡಿದಿತ್ತು || ೪ ||

ಬಲೆಯಿಂದ ಸಿಂಹವ ಬಿಡಿಸಿತ್ತು
ಸಿಂಹದ ಜಂಭ ಇಳಿದಿತ್ತು
ಹಿರಿದು-ಕಿರಿದು ಭೇದವು ಇಲ್ಲ
ಎಂಬ ಪಾಠವ ಕಲಿತಿತ್ತು. || ೫ ||

- ಗೀತಾ ಕೋಗಲಾರು

ಮಗು

ಹಾಲ್ವೇಡಿ ಅತ್ತಾನ, ಕೋಲ್ವೇಡಿ ಕುಣಿದಾನ
ಮೊಸರ್ವೇಡಿ ಕೆಸರ ತುಳಿದಾನ | ಕಂದಯ್ಯನ
ಕುಸುಲದ ಗೆಜ್ಜೆ ಕೆಸರಾಯ್ತು ||

ಚಂದ

ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಚೆಂದ, ಮಾವಿನ ಮಿಡಿಚೆಂದ
ಹಾರಾಡಿ ಬರುವ ಗಿಳಿ ಚೆಂದ | ಕಂದಯ್ಯ
ನೀ ಚೆಂದ ನಮ್ಮ ಮನಿಗಲ್ಲ ||

ಹರಕೆ

ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲವ್ವ, ಹುಲ್ಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ
ನೆಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಾಗಿ ಚಿಗಿಯಲಿ | ನನಕಂದ
ಜಯವಂತನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ||

* * * *

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಕುಸುಲ - ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೆತ್ತನೆ; ಚಿತ್ತಾರ. ಚಿಗಿಯಲಿ - ಚಿಗುರಲಿ. ಜಯ - ಗೆಲುವು

ಗಮನಿಸಿ-ತಿಳಿಯಿರಿ.

ನೆಲ್ಲಿಬಡ್ಡಿ - ನೆಲ್ಲಿಮರದ ಕಾಂಡ ಕತ್ತರಿಸಿದಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿ ಕವಲೊಡೆದು ಚಿಗುರುವುದು.
ಹುಲ್ಲಾಗಿ ಬೆಳೆ - ಜೋರಾದ ಗಾಳಿಗೂ, ಮಳೆಗೂ ಸಾಯದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು ಹುಲ್ಲು.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮಗು ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹಟ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
೨. ಮಗುವಿನ ಚಂದವನ್ನು ಜನಪದರು ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ?
೩. ಮಗುವಿನ ಗೆಜ್ಜೆ ಯಾವ ರೀತಿಯದು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮಗುವಿನ ಹಟದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಜನಪದರು ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?
೨. ತಾಯಿ ತನ್ನಕಂದ 'ನೆಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಾಗಿ ಚಿಗಿಯಲಿ' ಎಂದು ಏಕೆ ಹಾರೈಸುತ್ತಾಳೆ?
೩. ಮಗುವಿನ ಗೆಜ್ಜೆ ಕೆಸರಾದರೂ ತಾಯಿ ಬೇಸರ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ?
೪. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಕಂದನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾರೈಸುತ್ತಾಳೆ?

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಜಾನಪದ	ಹೊಸಗನ್ನಡ
೧. ಅತ್ತಾನ	ಅಳುತ್ತಾನೆ
೨. ಕುಣಿದಾನ	ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ

೨. ತುಳಿದಾನ	ತುಳಿಯುತ್ತಾನೆ
೪. ಮನಿಗಲ್ಲ	ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ
೫. ಬಡ್ಡ್ಯಾಗಿ	ಬೊಡ್ಡೆಯಾಗಿ
೬. ಇರಲವ್ವ	ಇರಲಿ ಅವ್ವ
೭. ಚಿಗಿಯಲಿ	ಚಿಗುರಲಿ

ಆ) ಈ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅಳು :
೨. ಕುಣಿ :
೩. ಕುಶಲ :
೪. ಚೆಂದ :
೫. ಚಿಗಿ :

ಇ) ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ. ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ.

೧. ಹಾಲ್ವೇಡಿ = ಹಾಲು + ಬೇಡಿ
೨. ಕೋಲ್ವೇಡಿ = ಕೋಲು + ಬೇಡಿ
೩. ಮೊಸರ್ಟೇಡಿ = ಮೊಸರು + ಬೇಡಿ
೪. ಕೆಸರಾಯ್ತು = ಕೆಸರು + ಆಯ್ತು

ಈ) ಮಾದರಿಯಂತೆ ಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದವ = ಜಯವಂತ

೧. ಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದವ = ...
೨. ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದವ = ...
೩. ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದವ = ...
೪. ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವ = ...

ಉ) ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

ಎಲ್ಲಾದರೂ

.....

..... ಬೆಳೆಯಲಿ.

ಪೂರಕ ಓದು

ಕರುಣಾಮಯಿ....

ದೇವರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಿಗಲಾರದ ಕಾರಣ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ. ಪ್ರತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅಮ್ಮನ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೂ ಅಮ್ಮನ ಕೈತುತ್ತು, ತೋರಿದ ಪ್ರೀತಿ, ಕಲಿಸಿದ ಪಾಠ, ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಹಾದಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪ. ಹೀಗಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಸಾದ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಗ ತನ್ನನ್ನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾನೆಂದು. ಆದರೂ ಆಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕಿತ್ತು ರಸ್ತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಮಗನಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ “ಏಕಮ್ಮ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀಯ?” ಎಂದು. ಆಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ “ಮಗನೇ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀನು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲೋ ಕಳೆದು ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಮಗನಿಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಾಯುವ ತನಕ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

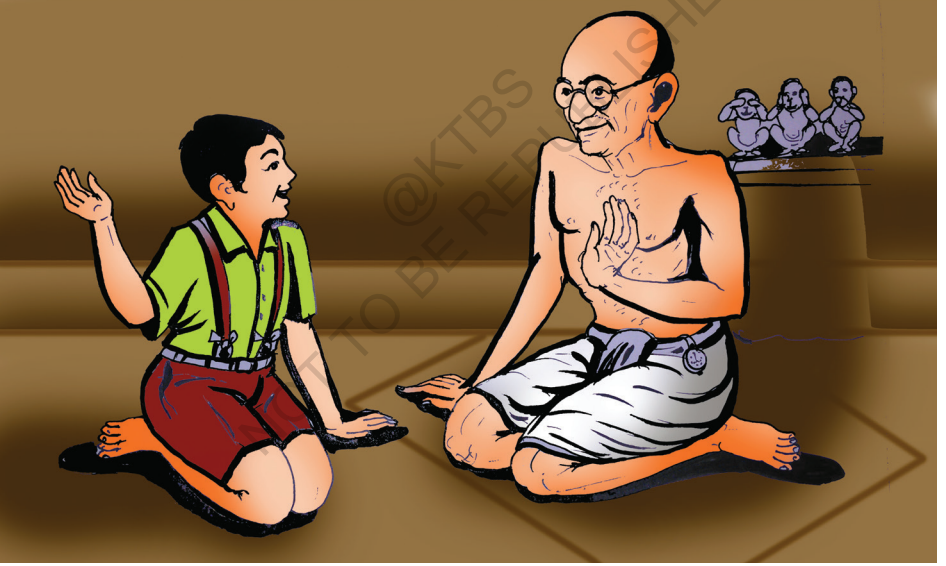
ಗಾಂಧೀಜಿ ಜೀವನದ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗಳು

— ಉಮಾಶಂಕರ ಜೋಷಿ

೧. ಬಾಪೂಜಿ ಅಂಗಿ ಏಕೆ ತೊಡುವುದಿಲ್ಲ?

ಬಾಪೂಜಿಯನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಬಾಪೂಜಿಯ ವೇಷಭೂಷಣ ಕಂಡು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಾಪು, ಅವರ ಮೈಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಂಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ! ಅವನಿಂದ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು “ಬಾಪೂಜಿ, ತಾವು ಅಂಗಿ ಏಕೆ ತೊಡುವುದಿಲ್ಲ?”

ಬಾಪು ಹುಡುಗನನ್ನು ಮುದ್ದಿಸುತ್ತಾ ನುಡಿದರು “ಮಗೂ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾನು ತುಂಬಾ ಬಡವ. ಅಂಗಿಗಾಗಿ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲಿ?”

ಹುಡುಗನ ಹೃದಯ ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು. ಆತ ಹೇಳಿದ “ನನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೋಡಿ! ಆಕೆಯೇ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಿಮಗಾಗಿ ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಿರಾ?”

“ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಯಬಲ್ಲಳು?” ಬಾಪು ಕೇಳಿದರು
ಹುಡುಗ ನುಡಿದ “ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು? ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು? ನೀವು
ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಹೊಲಿದು ಕೊಡುವಳು.”

ಬಾಪು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ನುಡಿದರು “ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನೇ ಅಂಗಿ
ಹೇಗೆ ತೊಡಲಿ?”

ಬಾಲಕ ನುಡಿದ “ಎಷ್ಟು ಅಂಗಿ ತಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದು, ನಾನು ನನ್ನ
ಅಮ್ಮನಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಸಿ ತರುವೆ. ಹೇಳಿರಿ ಬಾಪೂ, ಎಷ್ಟು ಅಂಗಿ ಬೇಕು ನಿಮಗೆ?”

ಹುಡುಗನ ಆಗ್ರಹ ಕಂಡು ಬಾಪು ನುಡಿದರು. “ಮಗೂ, ನನಗೆ ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರ ಮೈಮೇಲೆ ಅಂಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ,
ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೇಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಲಿಯಬಲ್ಲಳೇ?”

ಇಷ್ಟು ನುಡಿದ ಬಾಪು ಹುಡುಗನನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಹುಡುಗ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ
ಬಿದ್ದ. 40 ಕೋಟಿ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರು! ನಿಜ, ಬಾಪು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಂಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಬಾಪು ಒಬ್ಬರೇ ಹೇಗೆ
ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು?

೨. ಅರ್ಧಾಣೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು.

ಚರಕ ಸಂಘದ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಣ ಶೇಖರಿಸುತ್ತಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹಳ್ಳಿ-
ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಲ ಓರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ
ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಭಾಷಣ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಒಬ್ಬ
ಬಡ ಮುದುಕಿ ಸಭೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದಳು. ಅವಳ ಕೂದಲೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿತ್ತು. ಸೊಂಟ
ಬಗ್ಗಿತ್ತು. ಚಿಂದಿ ಚಿಂದಿ ವಸ್ತ್ರ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಅವಳನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ
ಬಳಿ ಬರಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವಳು ಹೇಗೋ ಜಗಳ ಮಾಡಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಳಿ
ತಲುಪಿದಳು.

“ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಬಂದೆ” ಎನ್ನುತ್ತ ಆಕೆ ಬಾಪುವಿನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ
ಸೊಂಟದಿಂದ ಒಂದು ಅರ್ಧಾಣೆಯನ್ನು ಅವರ ಪಾದಗಳ ಬಳಿ ಇಟ್ಟು, ಹೊರಟು ಹೋದಳು.
ಗಾಂಧೀಜಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

ಸೇತ ಜಮನಾಲಾಲ ಬಜಾಜರು ಚರಕ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಡುವವರಾಗಿದ್ದರು.
ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲು ಅವರು ಬಾಪುವಿನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಅರ್ಧಾಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ
ಕೊಡಲು ಬಾಪು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಜಮನಾಲಾಲರು ನಗುತ್ತಾ ನುಡಿದರು. “ಚರಕ ಸಂಘದ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅರ್ಧಾಣೆಗೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೇ?”

ಗಾಂಧೀಜಿ ನುಡಿದರು. “ಆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಅರ್ಧಾಣೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವಿದ್ದವ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮಾತಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಅರ್ಧಾಣೆ ಆ ಮುದುಕಿಯ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನದ ಗಳಿಕೆಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆಕೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಉದಾರ, ಎಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಅವಳದು! ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ಆಕೆ! ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಧಾಣೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯವಿದ್ದಾಗಿದೆ.”

* * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

‘ಗಾಂಧೀಜಿ ಜೀವನದ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗಳು’ ಪಾಠವನ್ನು ಉಮಾಶಂಕರ ಜೋಷಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಎಲ್ಲರ ಸಂಗಾತಿ ಎಲ್ಲರ ಮಿತ್ರ’ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅರಿವೆ - ಬಟ್ಟೆ	ಆಣೆ - ಒಂದು ನಾಣ್ಯ
ಅರ್ಥಾಣೆ - ಒಂದು ನಾಣ್ಯದ ಅರ್ಥ ಬೆಲೆ.	ಆಗ್ರಹ - ಬಲವಂತ; ಒತ್ತಾಯ.
ಉದಾರ - ಧಾರಾಳ	ಗಲಿಕೆ - ಸಂಪಾದನೆ; ಆದಾಯ.
ಚೆಕ್ಕು - ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹುಂಡಿ ಚೀಟಿ.	ಬಂಧು - ನೆಂಟ; ಸಂಬಂಧಿಕ.
ಭಗಿನಿ - ಒಡಹುಟ್ಟಿದವಳು; ಸಹೋದರಿ.	ಭೂಷಣ - ಅಲಂಕಾರ
ಮೌಲ್ಯ - ಬೆಲೆ; ಕಿಮ್ಮತ್ತು.	ವೇಷ - ಉಡುಗೆ
ವ್ಯಸನ - ಚಿಂತೆ; ದುಃಖ.	ಸರ್ವಸ್ವ - ಸಮಸ್ತ ಸ್ವತ್ತು; ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ತಿ.
ಹೃದಯ ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು - ಕರುಣೆ; ಮರುಕ ಹುಟ್ಟಿತು.	

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಾಪೂಜಿಯ ವೇಷಭೂಷಣ ಕಂಡು ಬಾಲಕನಿಗೆ ಏಕೆ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು?
೨. ಬಾಲಕ ಬಾಪೂಜಿಯ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಕಂಡು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದನು?
೩. ಬಾಪೂಜಿಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹುಡುಗನ ಹೃದಯ ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು ಏಕೆ?
೪. ಹುಡುಗ ಬಾಪೂಜಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು?
೫. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಮುದುಕಿ ಹೇಗಿದ್ದಳು?
೬. ಗಾಂಧೀಜಿ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?
೭. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ಮುದುಕಿ ಏನು ಮಾಡಿದಳು?
೮. ಚರಕ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾರು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಾಪೂಜಿ ಅಂಗಿ ತೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾವುವು?
೨. ಮುದುಕಿ ನೀಡಿದ ಅರ್ಥಾಣೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿರಿ.

೧. “ಮಗೂ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾನು ತುಂಬಾ ಬಡವ.”
೨. “ಮಗೂ, ನನಗೆ ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರಿದ್ದಾರೆ.”
೩. “ಈ ಅರ್ಧಾಣೆಗೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೇ?”

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಹಾಯಾರ್ಥ :
೨. ವಿಶ್ವಾಸ :
೩. ಸರ್ವಸ್ವ :
೪. ವೇಷಭೂಷಣ :
೫. ಹೃದಯ ಕರಗಿತು :

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಬಡವ	x	
೨. ವಿಶ್ವಾಸ	x	
೩. ಉದಾರ	x	
೪. ವಿಚಾರ	x	

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅರ್ಧಾಣೆ	=		+	
೨. ಸಹಾಯಾರ್ಥ	=		+	
೩. ನಾನೊಬ್ಬ	=		+	
೪. ಆಗಾಗ	=		+	
೫. ಒಂದೆರಡು	=		+	

ಈ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. !

೨. ?

೩. “.....”

೪. ,

೧.

೨.

೩.

೪.

ಪೂರಕ ಓದು :

(ಈ ಹಾಡನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹಾಡಿ ನಲಿಯಿರಿ)

ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಗಾಂಧಿ

— ರೂಪ

ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಗೀತೆ
ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ರಾಟೆ
ಹಿಡಿದವರಾರು ಗೊತ್ತೆ
ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಗಾಂಧಿ
ಶ್ರೀ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ

॥ ೧ ॥

ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಕೋಲು
ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸೋಲು
ಅಂತಹವರಾರು ಗೊತ್ತೆ
ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಗಾಂಧಿ
ಶ್ರೀ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ॥ ೨ ॥

ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾತಾ
ವಿಶ್ವಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಧಾತಾ
ಅಂತಹವರಾರು ಗೊತ್ತೆ
ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಗಾಂಧಿ
ಶ್ರೀ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ॥ ೩ ॥

ಕಾಡು, ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿ. ಅದರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಕುಟೀರ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಂಡವ ಋಷಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಅವನ ಹೆಸರು ಶ್ರವಣಕುಮಾರ. ಅವರಿಗೆ ಮುಪ್ಪು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರವಣಕುಮಾರನಿಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ. ಶ್ರವಣಕುಮಾರ ಅವರ ಆಸೆಯನ್ನು ಅರಿತನು. ಅವರಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ. ಈ ಮುದುಕರನ್ನು ಕಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯಿತು. ಉದ್ದನೆಯ ಗಟ್ಟಿ ಬಿದಿರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಡಿಯಂತೆ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ. ಅದೇ ಕಾವಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ. ಕಾವಡಿಯನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ನಿಂತ. ಅವರ ಆಸೆ ಪೂರೈಸಲು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟನು !

ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬಾಯಾರಿದರೆ ನೀರನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದ, ಆಯಾಸವರಿತು ವಿಶ್ರಮಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಅನೇಕ ಕಾಡು, ಗುಡ್ಡ, ನದಿಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಅವನ ಹೆತ್ತವರು ಇಂತಹ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದುದಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. “ಮಗು , ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೀರಿದೆಯಾ? ನೋಡು” ಎಂದು ತಂದೆ ಕೇಳಿದರು. ಶ್ರವಣಕುಮಾರ ಕಾವಡಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದನು. ವಿಶ್ರಮಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ತತ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೀರನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಹೊರಟನು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸರೋವರ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿದನು. ತತ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಲು ಮುಂದಾದನು. ನೀರು “ಬುಳು ಬುಳು ಬುಳು” ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ತುಂಬ ತೊಡಗಿತು.

ಇತ್ತ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಮಹಾರಾಜ ದಶರಥ ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಪ್ರಶಾಂತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ‘ಬುಳು ಬುಳು’ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ. ದಿಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಯಾವುದೋ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಶಬ್ದವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಶಬ್ದವೇಧಿ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ತಕ್ಷಣವೇ ‘ಅಯ್ಯೋ! ಅಮ್ಮಾ ! ನಾನು ಸತ್ತೆ’ ಎನ್ನುವ ಚೀತ್ಕಾರ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಏನೋ ಅನರ್ಥವಾಯಿತು ಎಂದು ದಶರಥ ರಾಜನು ಗಾಬರಿಗೊಂಡನು. ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿಕುಮಾರನೊಬ್ಬ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ವಿಲವಿಲನೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಾಣ ಮುನಿಕುಮಾರನ ಎದೆಯನ್ನು ಸೀಳಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜನಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಂತಾಯಿತು.

ಮಹಾರಾಜನು ಆ ಮುನಿಕುಮಾರನ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದನು. ತಾನು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತು. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೋಗರೆದ. ಆಗ ಶ್ರವಣಕುಮಾರ “ನನ್ನ ಮುಪ್ಪಿನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಾರು ಗತಿ? ಅವರ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇನ್ನಾರು ನಡೆಸಿಕೊಡುವರು? ಯಾವ ತಪ್ಪಿಗೆ ನನಗೀ ಶಿಕ್ಷೆ?” ಎಂದು ರೋಧಿಸಿದನು.

ದಶರಥನಿಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಯಿತು. ತನ್ನಿಂದಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿದನು. ಆಗ ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ, ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು. ಮಹಾರಾಜನು ಅವರ ಆಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದನು. ತನ್ನ ಹೆತ್ತವರ ಆಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಆ ತರುಣ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು.

* * * *

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅನರ್ಥ - ಅರ್ಥವಲ್ಲದ; ಕೇಡು.

ಕಾವಡಿ - ಅಡ್ಡೆ; ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ತರುವ ಬಿದಿರಿನ ದಬ್ಬೆ.

ಕುಟೀರ - ಗುಡಿಸಲು

ಗಾಬರಿ - ಹೆದರಿಕೆ; ಭಯ.

ಗೋಗರೆ - ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು.

ತತ್ರಾಣಿ - ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಚಪ್ಪಟಿಯಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ.

ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ - ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದು.

ದಾಪುಗಾಲು - ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಮಡು - ನದಿ; ಹೊಳೆ.

ರೋಧಿಸು - ಅಳು; ಗೋಳಾಡು.

ವೇಧಿ - ತಿಳಿದವನು; ಜ್ಞಾನಿ.

ಶಬ್ದವೇಧಿ - ಶಬ್ದಗ್ರಹಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಗುರಿಹಿಡಿದು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ವಿದ್ಯೆ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಏನು?

೨. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ತಂದೆತಾಯಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಚಡಪಡಿಸಿದರು?

೩. ದಶರಥನು ಎಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದನು?

೪. ದಶರಥನು ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ಬಳಿ ಏನೆಂದು ಗೋಗರೆದನು?

೫. ದಶರಥನು ಶ್ರವಣಕುಮಾರನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದನು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು?

೨. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಚರಿಸಿದನು?

೩. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ದಶರಥನ ಬಳಿ ಏನೆಂದು ರೋಧಿಸಿದನು?

೪. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ದಶರಥನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬಲಿಯಾದನು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿರಿ.

೧. “ಮಗು, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೀರಿದೆಯಾ? ನೋಡು.”

೨. “ಅಯ್ಯೋ! ಅಮ್ಮಾ! ನಾನು ಸತ್ತೆ”

೩. “ನನ್ನ ಮುಪ್ಪಿನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಾರು ಗತಿ?”

ಈ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು _____ ಆಗಿದ್ದರು.

ಅ) ಕುಂಟರು

ಆ) ಕೆವುಡರು

ಇ) ಮೂಗರು

ಈ) ಕುರುಡರು

೨. ದಶರಥನು _____ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತನಾಗಿದ್ದನು.

ಅ) ಜಲಸ್ತಂಭನ

ಆ) ಶಬ್ದವೇದಿ

ಇ) ದೃಷ್ಟಿಯುದ್ಧ

ಈ) ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ

೩. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು _____ ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ಅ) ಕಾಡಿಗೆ

ಆ) ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ

ಇ) ಬೇಟೆಗೆ

ಈ) ರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ

೪. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ _____ ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ಅ) ಹೆಗಲಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು

ಆ) ನಡೆಸಿಕೊಂಡು

ಇ) ರಥದಲ್ಲಿ

ಈ) ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಚಡಪಡಿಸು :.....

೨. ಅಭಿಮಾನ :.....

೩. ರೋಧಿಸು :.....

೪. ಭರವಸೆ :.....

೫. ಭಾವಿಸು :.....

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಮಾಧಾನ x ೫. ತಪ್ಪು x

೨. ಆಸೆ x ೬. ಅನರ್ಥ x

೩. ಉಪಾಯ x ೭. ಪುಣ್ಯ x

೪. ಅಭಿಮಾನ x ೮. ಶಬ್ದ x

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಆಸೆಯನ್ನು = ... + ...

೨. ಆಯಾಸವರಿತು = ... + ...

೩. ಕರೆದೊಯ್ದನು = ... + ...

೪. ದಾಪುಗಾಲು = ... + ...

ಈ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಬುಳುಬುಳು, ದಿಗ್ಗನೆ, ವಿಲವಿಲನೆ.

ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಧ್ವನಿ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ತಾನು ಕೇಳಿದಂತೆ ಪುನಃ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೀಯ ಅವ್ಯಯಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಪಾಂಡವರು ಅರಗಿನ ಅರಮನೆಯ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಪಾರಾದರು. ಏಕಚಕ್ರ ಎಂಬ ಊರಿಗೆ ಬಂದರು. ಅದೊಂದು ಅಗ್ರಹಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸತೊಡಗಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಯಿಂದ ಜೋರಾಗಿ ಅಳುವ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಕುಂತಿ ಏನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು ಹೋದಳು. ಆ ಊರಿನ ಸಮೀಪದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಕಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಹಸಿವಾದಾಗ ಊರಿನೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರು ಸದಾ ಭಯದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಊರಿನ ಜನರು ಆ ರಾಕ್ಷಸನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ದಿನ ದಿನವೂ ಸರದಿಯಂತೆ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಬಂಡಿ ಅನ್ನ, ಎರಡು ಬಲಿಷ್ಠ ಹೋರಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಈಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯ ಸರದಿಯಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನು. ಅವನು ರಾಕ್ಷಸನ ಆಹಾರವಾಗಬೇಕಲ್ಲಾ ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕುಂತಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು. ಅವರ ಮಗನ ಬದಲು ತನ್ನ ಐವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದಳು. ಇತರೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಕುಂತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಭೀಮನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಳು. ನಾಳೆ ನಿನಗೆ ಮೃಷ್ಣಾನ್ವ ಭೋಜನ; ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದೆಂದಳು.

ಮರುದಿನ ಭೀಮ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎದ್ದನು. ಬೇಗ ಬೇಗ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವೀರಗಚ್ಛೆ ಹಾಕಿ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪದ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಕುಂತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಭೀಮ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಏರಿದನು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಲು ಭೀಮನು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಈ ತ್ಯಾಗಿಯನ್ನು ಊರಿನ ಜನರು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭೀಮ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಗು ನಗುತ್ತ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುವೆ. ನೀವು ಹೊರಡಿ ಎಂದು ಊರ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ. ಬಂಡಿಯನ್ನು ರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಸಿದ.

ಬಂಡಿ ಊರಿನಿಂದ ದೂರ ಬಂದಿತು. ಅಡುಗೆಯ ಸುವಾಸನೆ ಭೀಮನ ಹಸಿವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು. ಹೋರಿಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟನು. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಸವಿಯತೊಡಗಿದ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತುತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಚೆಂಡಿನಂತೆ ಹಾರಿಸುತ್ತ. ಮೋಜಿನಿಂದ ಊಟ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತುಪ್ಪದ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಕುಡಿದನು. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಬಂಡಿಯ ಅನ್ನವನ್ನು ಭೀಮನೇ ಮುಗಿಸಿದನು. ಹೋರಿಗಳು ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸನಿರುವ ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದವು.

ದಿನವೂ ಬೇಗ ಬರುವ ಬಂಡಿ ಇಂದು ತಡವಾಗಿ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೆರಿತ್ತು. ಬಂಡಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿಂದ ದಡದಡನೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡ ಭೀಮ ಅನ್ನ ಮೆತ್ತಿದ ಕೈಯನ್ನು ನೆಕ್ಕುತ್ತ. “ಎಲವೋ ಕುನ್ನಿ, ಕೂಳಿದೆ, ತಿನ್ನು ಬಾ” ಎಂದು ಕರೆದನು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಗಡಗಡ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವನು ತಾನು ತಿಂದು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ತಿನ್ನು ಬಾ ಎಂದು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಕರೆದುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಮೊದಲು ಇವನನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಅನ್ನ - ಹೋರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವೆ. ನಂತರ ಊರಿನ ಜನರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹಿಂಡುವೆ ಎಂದು ಮುನ್ನಡೆದನು.

ಅತ್ತ ಭೀಮ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ತರಿಸಲು ಅನ್ನದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತುತ್ತನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ನೋಡಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅಣಕಿಸ ತೊಡಗಿದನು. ಬಕಾಸುರ ಕೋಪದಿಂದ ಎರಡು ಕೈ ಮುಷ್ಟಿಕಟ್ಟಿ, ಭೀಮನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಗುದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಭೀಮ ಆ ಏಟಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ “ಇಷ್ಟೇನಾ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ?” ಎಂದು ಹಂಗಿಸಿದನು.

ಬಕಾಸುರನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೋಪ ಬಂತು. ಭೀಮನ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಬಂದನು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಗುದ್ದಿದರು. ಬೆಟ್ಟದ ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಿಸಾಡಿದರು. ಮರಗಳನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಎಸೆದರು.

ಕೊನೆಗೆ ಭೀಮ ಬಕಾಸುರನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಏಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಬಕಾಸುರ ರಕ್ತವನ್ನು ಕಾರುತ್ತ ಸತ್ತುಬಿದ್ದನು.

ಆಗಲೆ ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ಭೀಮ ಬಕಾಸುರನ ಹೆಣದೊಂದಿಗೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದನು. ಊರ ಮುಂದೆ ಬಂಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹಾಯಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದನು. ಮರುದಿನ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕಂಡ ಜನ ಹೆದರಿದರು. ಆದರೆ ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತಸಪಟ್ಟರು. ಭೀಮನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅರಗು - ಕರಗುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ದ್ರವ್ಯ.
ಒಪ್ಪಂದ - ಕರಾರು
ಕುನ್ನಿ - ನಾಯಿಮರಿ
ನಸುಕು - ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ.
ಬಂಡಿ - ಗಾಡಿ; ಚಕ್ಕಡಿ.
ಭೋಜನ - ಊಟ
ಮಿಕ್ಕು - ಮೀರು; ಉಳಿದ.
ವಧೆ - ಸಂಹರಿಸು; ಕೊಲ್ಲು.
ಸರದಿ - ಪಾಳಿ; ಅನುಕ್ರಮ.
ಹಿಂಡು - ಪೀಡಿಸು; ತೊಂದರೆ ಕೊಡು.

ಅಗ್ರಹಾರ -ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವಾಸಿಸುವ ಕೇರಿ.
ಕಾರು - ವಾಂತಿಮಾಡು
ಕೊಂಡಾಡು - ಹೊಗಳು
ನೆತ್ತಿಗೇರು - ಹೆಚ್ಚಾಗು
ಭಕ್ಷ್ಯ - ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ
ಮೃಷಾನ್ವ - ರಸಕವಳ
ಮುಷ್ಟಿ - ಮುಚ್ಚಿದ ಕೈ
ವೀರಗಚ್ಚಿ - ವೀರರು ಹಾಕುವ ಕಚ್ಚೆ.
ಹಂಗಿಸು - ಮೂದಲಿಸು; ಹೀಯಾಳಿಸು.
ಹೋರಿ - ಎತ್ತು; ಗೂಳಿ; ವೃಷಭ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಪಾಂಡವರು ಅರಗಿನ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಬಂದರು?
೨. ಪಾಂಡವರ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು?
೩. ಕುಂತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಏಕೆ ಹೋದಳು?
೪. ಕುಂತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಏನೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದಳು?
೫. ಕುಂತಿ ಭೀಮನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು?
೬. ಭೀಮನು ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಏನೆಂದು ಕೂಗಿ ಕರೆದನು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಏಕಚಕ್ರ ಊರಿನ ಜನರು ಭಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು?
೨. ಏಕಚಕ್ರ ಊರಿನ ಜನರು ರಾಕ್ಷಸನೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು?
೩. ಭೀಮನು ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿ ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟನು?
೪. ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟ ಭೀಮನು ತನ್ನ ಹಸಿವನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡನು?
೫. ಭೀಮನು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೋಪ ಬರಿಸಿದನು?
೬. ಭೀಮನು ರಾಕ್ಷಸನೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋರಾಡಿದನು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ಬರೆಯಿರಿ.

೧. “ನಾಳೆ ನಿನಗೆ ಮೃಷ್ಣಾನ್ವ ಭೋಜನ; ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು.”
೨. “ಎಲವೋ ಕುನ್ನಿ ಕೂಳಿದೆ ಬಾ”
೩. “ಇಷ್ಟೇನಾ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ?”

ಈ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಪಾಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಅ) ಮೂರು ಆ) ನಾಲ್ಕು ಇ) ಐದು ಈ) ಆರು

೨. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳು ಬಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ದುಃಖಿಸಿದರು.

ಅ) ಮಗ ಆ) ಹೋರಿ ಇ) ಗಾಡಿ ಈ) ಭೀಮ

೩. ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟ ಭೀಮನನ್ನು ಜನರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅ) ಭಯದಿಂದ ಆ) ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಇ) ದುಃಖದಿಂದ ಈ) ಸಂತೋಷದಿಂದ

೪. ಏಕಚಕ್ರ ಊರಿನ ಜನರು ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅ) ಕುಂತಿಯ ಆ) ರಾಕ್ಷಸನ ಇ) ಭೀಮನ ಈ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಸಿಕ್ಕಸಿಕ್ಕ, ದಿನದಿನವೂ, ಬೇಗಬೇಗ - ಈ ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭಾವನೆಗಳ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪದಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬಳಕೆ ಆಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಿದ್ಧನಾಗು :.....

೨. ತ್ಯಾಗಿ :.....

೩. ಸಂತಸಪಡು :.....

೪. ಪಾರಾಗು :.....

೫. ಕೊಂಡಾಡು :.....

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸ್ನಾನಾದಿ = ... + ...

೨. ವೀರಗಚ್ಛೆ = ... + ...

೩. ಇನ್ನೊಬ್ಬ = ... + ...

೪. ಕೆಳಗಿಳಿದು = ... + ...

೫. ಬಂಡೆಗಲ್ಲು = ... + ...

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಭಯ x

೨. ಬಲಿಷ್ಠ x

೩. ದುಃಖ x

೪. ಸಮಾಧಾನ x

೫. ದೈರ್ಯ x

ಉ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಬಂಡಿ : :

೨. ಹಿಂಡು : :

೩. ಹೋರಿ : :

ಊ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಅರ್ಥಬರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಹಿಂಡು : :

೨. ಕಾರು : :

ಚಟುವಟಿಕೆ : ೧

ಚಿತ್ರ ಸಹಿತ ಕಥೆ ಓದು

ಒಂದು ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿಧನನು. ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆ ಆಡಲು ಹೋದಾಗ ಯ ಮರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯ ಆಶ್ರಮ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಋಷಿಯು ಮರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದನ್ನು ಬೇಟೆಗಾರನಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಪಡೆದನು. ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ನು ಕಟ್ಟುಕನಿಗೆ ಮಾರಿದನು.

ಕೆಲ ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಿಗೆ ತಾನು ಮಾರಿದ ಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬೇಟೆಗಾರನನ್ನು ನೋಡಿದ ಯು “ದಯಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಉಪಚರಿಸಿತು. ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಂಡು ನಿಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ನಂತರ ನು ಕಟ್ಟುಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಯು ನನ್ನು ಕಂಡು “ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ! ಹೊಡೆಯಿರಿ!! ಕಡಿಯಿರಿ !!!” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿತು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು.

ಈ ಗಳು ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದವು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವು ಬೆಳೆದಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ. ಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಿತು. ಆದರೆ ಕಟ್ಟುಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಯು ಅಲ್ಲಿಯ ಕಸುಬಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿತ್ತು.

ನೀತಿ: ಬಿತ್ತಿದಂತೆ ಬೆಳೆ.

ಒಂದು ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಒಮ್ಮೆ ದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನು ಬಂದನು. ಮಲಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅದರ ಚರ್ಮವನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ತುಂಬಾ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಸೆ ಪಟ್ಟು ದಿಂದ ಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು.

ಅದೇ ಮರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಇತ್ತು. ಅದು ನನ್ನು ನೋಡಿತ್ತು. ಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿತು. ತಕ್ಷಣ ಬೇಟೆಗಾರನ ಮೇಲೆ ಕಿರುಚುತ್ತಾ ಹಾರಿತು. ದ ಗುರಿ ತಪ್ಪಿತು. ಆಗ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋಯಿತು.

 ನು ಕೋತಿಯ ಕುತಂತ್ರ ಕಂಡು ಕೋಪಗೊಂಡನು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪಾಠ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು, ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಗೂಡನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದನು. ಅದರೊಳಗೆ ಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುವ ಇಟ್ಟು, ಮರದ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

ಅದೇ ದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಗಳ ಹುತ್ತವಿತ್ತು. ಇರುವೆಗಳು ನನ್ನು ನೋಡಿದವು. ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಇವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡವು. ಎಲ್ಲಾ ಇರುವೆಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚತೊಡಗಿದವು. ಅವನು ಹೆದರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಹೋದನು. ಇದನ್ನು ಯೊಂದು ನೋಡಿತ್ತು. ಬೇಟೆಗಾರನನ್ನು ಏಕೆ ಕಚ್ಚಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

ಆಗ 'ದುಷ್ಟ ಅವನು, ನಮಗೆಲ್ಲ ಶತ್ರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕಚ್ಚಿದೆವು' ಎಂದು ಹೇಳಿದವು.

 ಯು ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀನು ಬೇಟೆಗಾರನ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಾರಿದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಗವು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬೇಟೆಗಾರನ ಗುರಿ ತಪ್ಪಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದೆ ಎಂದಿತು. ಬೇಟೆಗಾರ ಕೆಟ್ಟವ ಎಂದು ಗೆ ಯು ಹೇಳಿತು.

 ಯು ಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ "ಹುಲಿರಾಯ ನೀನು ಏಕೆ ಓಡಿ ಹೋದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲಿಯು "ನಾನು ದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿರುವಾಗ ಯಾರೋ ಕಿರುಚಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಕಂಡನು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಹೋದೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಆಗ ಯು, ಮತ್ತು ಗಳು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಗೆ ವರ್ಣಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಿರುಚಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದವು. ಕಟ್ಟಿದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ವು ಸಿಕ್ಕಿ ಕಿರುಚುತ್ತಿತ್ತು. ತಕ್ಷಣ ಗೂಡನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂಗಾಲುಗಳಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿತು. ಗೂಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಹುಲಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ   ಗಳು ಉತ್ತಮ ಗೆಲೆಯರಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿದವು.

ನೀತಿ : ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿರಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ : ೩

ಪದಬಂಧ

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಎಂಟು ಮಂದಿ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

ಚಂ	ದ್ರ	ಶೇ	ಖಿ	ರ	ಕಂ	ಬಾ	ರ
ಗಿ	ಶಿ	ನ	ತಿ	ಪು	ಕು	ವೆಂ	ಅ
ರೀ	ಶಿ	ವ	ವೆಂ	ತಿ	ಕ	ಪೂ	ನಂ
ಶ	ರ	ಕು	ರಾ	ಕಾ	ಶ್ರೀ	ಚಂ	ತ
ಕಾ	ಮಾ	ಬಾ	ಗೋ	ಮ	ಚಿ	ತೇ	ಮೂ
ರ್ನಾ	ಸ್ತಿ	ಕೃ	ಕ	ಣ್ಣ	ಕಾ	ಹ	ರ್ತಿ
ಡ	ವಿ	ಸಿ	ದ್ವ	ಲಿಂ	ಗ	ರಂ	ಕೀ
ಆ	ಸ್ತಿ	ದ	ರಾ	ಬೇಂ	ದ್ರೆ	ಯ್ಯ	ತ

ಮಾದರಿ:

೧. ಕುವೆಂಪು

೨. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ

೩.

೪.

೫.

೬.

೭.

೮.

ಚಿತ್ರ ಸಹಿತ ಕಥೆ ಓದು

ಕಮಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಣ್ಣರೆಂಬ ಇಬ್ಬರು ಗೆಳೆಯರಿದ್ದರು.

ಅವರು ಒಂದು ದಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರದಲ್ಲಿ

ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರು. ಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿದ ನು

ಒಬ್ಬನೆ ಬೇಗನೆ ವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತನು. ಆದರೆ ಣ್ಣನಿಗೆ ಹತ್ತಲು

ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನು ಣ್ಣನಿಗೆ ಹತ್ತಲು ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಗೆ ಣ್ಣನು ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿ ದ ಕೆಳಗೆ ಸತ್ತಂತೆ ಮಲಗಿದನು.

 ಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಣ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ, ಯನ್ನು ಮೂಸಿ

ಹೋಯಿತು. ನಂತರ ನು ದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದು, ಣ್ಣ

 ಯು ನಿನ್ನ ಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿತು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಣ್ಣನು

“ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗದ ಗೆಳೆಯ ಮಿತ್ರ ದ್ರೋಹಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು ಎಂದನು.

ನೀತಿ: ಆಪತ್ತಿಗಾದವನೇ ಮಿತ್ರ

ಪದಬಂಧ

ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ: ಮಾದರಿ : ತೋಳ

ಆ	ಘಂ	ರು	ಕಾ	ಡು	ಕೋ	ಣ
ಕ	ನೆ	ಡಾ	ಹು	ಲಿ	ಸು	ಮೊ
ಳು	ಹು	ಚಿ	ಲ್ಲು	ಕ	ತ್ತೆ	ಲ
ಕೆ	ಜಿಂ	ರ	ಮಾ	ಕು	ರಿ	ನ
ಸಿಂ	ಹ	ತೆ	ಕ	ದು	ಗೆ	ಕಾ
ತೋ	ಳ	ಮೊ	ರ	ರೆ	ಮಂ	ಗ
ಕಾ	ಡೆ	ಮೈ	ಡಿ	ಸೋ	ವು	ಹಾ

೪. ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

೧. ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ; ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ.
೨. ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ; ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ.
೩. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು.
೪. ಕೂತು ಉಣ್ಣುವವನಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು.
೫. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣ್ಣಗೆ.
೬. ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು.
೭. ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ.
೮. ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ.
೯. ಆಳಾಗಿ ದುಡಿ; ಅರಸಾಗಿ ಉಣ್ಣು.
೧೦. ಅತಿಯಾಸೆ ಗತಿಗೇಡು.
೧೧. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ.
೧೨. ಹೊತ್ತು ಕಳೆದರೆ ಹೋಯಿತು; ಮುತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಹೋಯಿತು.

